Vasárnapi szám ára 2 dinár

X. évfolyam. 65. szám.

BUDAPEST
T. p.
Magyar Nemzeti Muzeum

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30. I. e. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgönycim: „Délbácska" Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Noviszád, 1929. március 17.
VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Spanyolország egész területére kiterjedt a diáksztrájk

* * *

A kormány megtorló inlézkedéseket léptetett életbe

Párisból jelentik: A lapok közlik Hendayéből, hogy a diáksztrájk Sevillára és Valladalolidra is átterjedt. Valladolidban a tüntetők és a rendőrség között heves összeütközések voltak és a városi hatóságok elrendelték a szinházak és mozik bezárását. Az ország északnyugati határa közelében állitólag zavargások vannak. A közmunkaügyi miniszter Santiagóban felavató ünnepélyen vett részt, de beszédét nem fejezhette be, mert fiatalmeberek állandóan megzavarták. A madridi nyugtalanság miatt, a vidéki lapok cenzuráját megszigoritották.

A spanyol kormány kommünikét juttatott el a sajtóhoz, amelyben megállapitja, hogy a diákokat eszközül használják fel, az általános munkásunióval való együttes akció létrehozása érdekében. A forradalmi bizottság mindenféle más gyanus elemek bekeverésével is igyekszik a felfordulási irányzatot diadalra juttatni. Kétségtelen, hogy ezt a mozgalmat külföldi elemek is szitják azzal a tisztánlátható jellel, hogy Spanyolország érdekeinek ártsanak.

A kormány ugyan nem tartja sulyosnak a helyzetet, de türhetetlennek és kellemetlennek kell érezznie a mesterségesen előidézett nyugtalanságot és kénytelen lesz a mai, vagy holnapi nap folyamán ujabb erélyes intézkedéseket tenni. Arról van szó, hogy a diákságot, a helyes viselkedés utjára kell visszairányitani és ha a helyzet szükségessé teszi, akkor ennek megfelelően fog intézkedni, hogy megakadályozza a jövőre kiható károkat azoknak érdekében, akiknek javára az ország jövőjét meg kell alapozni.

A tegnapesti minisztertanács után a miniszterelnök kijelentette, hogy a közoktatásügyi, a közmunkaügyi és a nemzetgazdasági miniszter ma közös értekezleten beszélik meg azokat a rendszabályokat, amelyeket a zavargó egyetemi hallgatókkal szemben alkalmaznak. A zavargás elnyomásáról a belügyminiszter gondoskodik. A letartóztatott diákokat vidéki fogházakban helyezik el. Büntetéssel sujtják azokat az egyetemi tanárokat is, akik nem tudják fenntartani a fegyelmet. Ami a középiskolai tanulókat illeti, ezeknek szüleit kötelezik az elkövetett károk megtérítésére.

Ellentétes hirek a mexikói forradalomról

A mexikói kormány nagyszabásu hadianyag megrendeléseket eszközölt Amerikában

Newyorkból jelentik: Az Associated Press közli Washingtonból, hogy a mexikoi nagykövetség kormánya nevében amerikai cégeknél nagymennyiségü hadianyagot rendelt főképpen fegyver-municiót és könny fakasztó gázokat, amelyeket mérges gázok helyett akarnak felhasználni.

Mexikoi hivatalos jelentés szerint, néhány nappal ezelőtt a szövetségi csapatok és a felkelők között, akik Saltilloból visszavonulóban vannak Torreon felé, ütközet folyt le. A kormánycsapatok Terra Moderonál utolérték a felkelőket, akiknek sulyos veszteségeket okoztak. Ötven felkelőt megöltek, százötöt foglyul ejtettek. A szövetségi csapatok vesztesége tiz halott.

Newyorki jelentés szerint a mexikoi kormánycsapatok egyik hadosztályparancsnoka Cardena tábornok csapataival együtt átpártolt a felkelőkhöz. A mexikoi kormány hivatalos jelentése ezzel szemben döntő győzelemről ad hirt. A kormány fejenként öt dollár jutalmat fizetett nyolcszáz felkelőnek, akik átpártoltak a kormánycsapatokhoz.

Juarezből jelentik, hogy a felkelők vezérei megcáfolják azt a mexikoi forrásból terjesztett hiresztelést, amely szerint a szövetségi csapatok megszállották Durango városát. Itt hire jár, hogy Calles hadserege még Itapualoban van, 230 kilométerre Torreontól. Caulitas városa szintén a felkelők kezén van.

Mexikoi katonai körökben a legközelebbi 24 órán belül várják Torreon város elestét, amely előtt Calles tábornok áll háromezer főnyi seregével. A torreoni felkelők száma hirszerint ötezer ember. Azok a felkelők, akik Durangoból menekültek el Parral irányába fordultak, mert Torreont már nem tudták elérni.

Hajnalig tartó viharos ülésen tárgyalta a francia kamara a katonai hatóságok bünös mulasztásait a megszálló csapatok között

A hadügyminiszter több magasrangu tiszt megbüntetését helyezte kilátásba

Párisból jelentik: Barthe szocialista képviselő a kamarában tartott beszédében első sorban a meghalt katonák szüleinek és rokonainak leveleit olvasta fel. Azután elmondotta, hogy Trierben álarcos bált rendeztek akkor, amikor már negyven katona meghalt. Néhány tiszt nem akart elmenni a bálba, de parancsot kaptak, hogy jelenjenek meg a mulatságon. Amikor azután Petain látogatását bejelentették, hirtelen rendet teremtettek.

Barthe beszéde közben többizben zajos jelenetek támadtak. Cachin kommunista képviselő szerint háromszáznál több katona meghalt és sokszáz megbetegedett. Ezekért az állapotokért a kormányt tette felelőssé.

A harmadik interpelláló Robert, radikális képviselő beszéde után a további tárgyalást az éjszakai ülésre halasztották.

A képviselőház egész éjszaka folytatta a rajnavidéki állapotokra vonatkozó interpellációk megvitatását. Picot ezredes a vizsgálóbizottság nevében bizonyos reformok szükségességét fejtegette. Poincare miniszterelnök szintén kijelentette, hogy a reformokra szükség van. Javitani kell az élelmezést és növelni az egészségügyi személyzet létszámát.

Painleve hadügyminiszter kijelentette, hogy ha összehasonlitást tesznek az 1923-tól 1927-ig terjedő években meg kell állapitani, hogy az átlagos halandóság ugyanaz volt. A megállapitott egyes eseteket részben tulozták, de ha igazak, akkor szankciók következnek. A trieri parancsnok például elkövette azt az erkölcsi hibát, hogy ünnepségeket rendeztetett és ezzel fokozta a lesujtott családok gyászát. Meg fogják büntetni. A járvány idején végzett gyakorlatok, a nagy hidegek ellenére elrendelt menetelések és hasonló dolgok miatt a felelős főtisztek büntetésben részesülnek és büntetéssel sujtják azokat a hibákat, amelyeket a szénnel való ellátásra vonatkozó előirásokkal szemben követtek el. Az áldozatok családjait nyugdijjal kártalanitják.

A hadügyminiszter beszéde után, amelyet több, nagy nyugtalanságot keltő közbeszólás szakitott meg, a kommunista Doriot szólalt fel, aki a hadügyminisztert tette felelőssé a történtekért. Követelte a Rajna-vidék kiüritését és az egészségügyi szolgálat jobb megszervezését.

A vita befejezésével a ház 308 szavazattal 265 szavazat ellenében tudomásulvette a hadügyminiszter válaszát és bizalmat szavazott a kormánynak. A gyülés reggel fél hat órakor végződött.

Az angol képviselőjelöltek nagy erőfeszitéseket tesznek a női szavazatok megszerzésére

Londonból jelentik: Az angol választási határidők egybehangzó folyosói hirek szerint a következők lesznek. Házfeloszlatás május 10, jelölési határidő május 20, szavazás május 30. Az uj parlament legközelebbi ülésnapja junius 4. lehet. Egyébként az egész országban érezhető a választás közeledése. Az alsóház látogatottsága a minimumra csökkent és jóformán az összes képviselők a kerületekben vannak és elárasztják a közönséget program és kortesiratokkal, amelyek tulnyomórészt az uj női szavazatok megnyerésére irányulnak.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Japánban

Londonból jelentik: Tegnap reggel Japánban kisiklott egy gyersvonat. Négy kocsi egy százméteres szakadékba zuhant Száz ötven—kétszáz halottal kell számolni. Közelebbi részletek még nincsenek.

* * *

Hétfőtől kezdve már rendszeresen közvetit hangversenyeket, előadásokat, sportjelentéseket és operaelőadásokat a beográdi rádióállomás

* * *

Az ünnepélyes megnyitás csak március 24-én lesz
A studió Vojnovics Iván „Szuton" cimü drámájának közvetitésére készül

A beográdi rádióállomás hétfőn, március 18-án kezdi meg rendszeres leadásait a studióból. Az ünnepélyes megnyitás csak március 24-én lesz, a müsor közvetitése azonban már holnap kezdődik. A beográdi rádióállomás

végérvényesen a 455 méteres hullámhosszon dolgozik,

tehát Róma és Danzig között.

A studió igazgatósága egy kitünő kvartettet szerződtetett, amely naponta a délutáni órákban fog hangversenyezni, azonkivül leszerződtette Sztokics Zsanka, Gosics Dragoljub, Todorovics Szava, Milutinovics Dobrica, Plaovics Radomir, Antonijevics Ljubomir és Szlatin Ludmila szinmüvészeket, a beográdi Nemzeti Szinház tagjait.

A megnyitás napján Gosics Dragoljub előadást tart Turgenyevről s verseket olvas fel orosz költők müveiből, Plavsics Radomir kedden Lazarevics Laza müveiből olvas fel, ugyanaznap este 9 órakor Szlatin Ludmila operaénekesnő dalokat és operaáriákat énekel.

Szerdán este 8 órakor Sztókics Zsarkó és Gosics Dragoljub humoros dialógusokat adnak elő, csütörtökön Milutinovics Dobrica, Todorovics Szava és Antonijevics Ljubomir Schakespeare drámáiból szavalnak egyes részleteket.

Ugyancsak csütörtökön mutatkozik be Mokranjac Jovan tanár, aki gordonkán előadja Sibelius „Románcát". Pénteken és szombaton a hangverseny keretében fellép Szlatin hegedümüvész, az esti órákban pedig jazz-zenekar fogja szórakoztatni a hallgatókat.

Az első hét programját ismeretterjesztő előadások egészitik ki. Pénteken este 8 órakor Mirkov főmérnök az árvizveszedelemről tart előadást, szombaton este 8 órakor pedig Ivanics Sztevan dr. a közegészségügyről tart érdekes felolvasást.

Napközben a studió rendszeres hireket vizállásjelentést, tőzsdeárfolyamok és meteorológiai jelentéseket ad le, a déli órákban pedig gramofonhangverseny közvetitésével szórakoztatja a hallgatókat.

Rendszeres sportjelentéseket is közvetit a beográdi studió

s a futballmeccsekről a helyszinről közvetiti a játék összes mozzanatait.

A március 24-iki ünnepélyes megnyitáson a kormány is képviselteti magát s a megnyitásra meghivást kaptak az összes kulturintézmények vezetői is. A müsör keretében fellép az „Obilics" énekkara, amely az állami himnusszal nyitja meg a leadást, utána a kormány és a kulturintézmények kiküldöttei üdvözlik a hallgatókat.

A studió egyébként opera, operett és drámai előadásokat is közvetit s első kisérletképpen Vojnovics Ivó „Szuton" cimü drámáját mutatja be. A darabban Gosics Dragoljub és Markovac Zlata játszák a főszerepeket. Április elején a beográdi opera is szóhoz jut, amennyiben elsőrendü szereposztásban a „Toscát" közvetiti a hallgatóknak.

Általános olcsóbbodás
a noviszádi zöldségpiacon, csak a krumpli ragaszkodik makacsul a 4 dinárhoz

* * * *

A tojás már 1 dináért is kapható — A hus ára is folytonosan csökken
A spenót 12 dinárról 3 dinárra szállt le

A noviszádi háziasszonyok a hosszu tél bevásárlási kinszenvedései után ismét szabadabban lélekzenek. Amit a tüzelőfa beszerzése a költségvetésből felemésztett, most a piacon beállott olcsóbbodás van hivatva pótolni. Tagadhatatlan ugyanis, hogy

a noviszádi zöldségpiacon jelentékeny árleszállitás tapasztalható

s az első tavaszi napsugár bevonulásával párhuzamosan, a téli árakhoz képest, jelentékeny árcsökkenés következett be.

A legfeltünőbb a tojás olcsóbbodása. Amig a mult hónapban még három dinárt kértek egy tojásért, most már egy dinárért kapható a legfrissebb tojás. Azt mondják, a tyukok még sohasem tojtak annyit, mint most s igya zután érthető, hogy

a piacokat valóságos tojáshegyekkel árasztották el a kofák.

Itt-ott ugyan még 1.25 dinárjával próbálkoznak a falusiak, de az átlagos ár mégis csak 1 dinár, eleget is dühösködnek emiatt a tojásárusok, mert a nagy konkurrencia miatt kénytelenek lemenni az árakkal.

Valóságos ekvilibrisztikai szaltomortálét hajtott végre a spenót is, amely még nemrég 12 dinárral tartotta a rekordot, tegnap pedig már 3—4 dinárjával árusitották a piacon.

Türhető a helyzet a többi zöldségféléné is. A kelkáposzta 1 dinár, a káposzta 1—2 dinár, a sárgarépa 3, a kalarábé 4 dinár, sőt már fejes saláta is előbujt az üvegházakból, amelynek darabját 1—2 dinárjával árusitják.

Gyümölcsfélékből ezidőszerint csak alma és narancs kapható s amig a narancs ára jelentékenyen leszállt, addig az alma még mindig 8—12 dinár között mozog. Igaz ugyan, hogy a narancs az idén nem valami kitünő kvalitásu, ezzel szemben az alma sem kifogástalan s igy azután nincs is nagyobb keletje.

A piac legnagyobb szenzációja azonban a krumpli drágulása, mely a többi zöldségfélékkel ellentétben

még most is görcsösen ragaszkodik a 4 dinárhoz.

A mult évben ilyenkor 2 dinárért árusitották a burgonyát, az idén azonban 100 százalékkal szökött fel. Azt mondják, kevés termett tavaly s igy nem adhatják olcsóbban. Mindenesetre plauzibilis megokolás ez, amellyel leginkább a spekulánsok szeretnek takarózni. Annyi bizonyos, hogy a krumpli nemcsak drága, hanem rossz is, amellett pedig fagyos és élvezhetetlen. Nem is kerül az idén annyi krumpli a szegények asztalára, mint tavaly, inkább sárgarépát főznek az emberek ebédre.

Érdekes egyébként, hogy a husféléknél is bizonyos olcsóbbodás tapasztalható, sőt megértük azt a csodát is, hogy

a mészárosok a maximális árakon alul árusitják a hust.

Még a mult héten 24—22 dinár volt a borjuhus kilója, a legtöbb mészáros most már 18 dinárért árusitja a legjobb minőségü borjuhust. A bárányhust is 18 dinárért mérik a mészárosok, a marhahus 14 dinárra szállt le, a birkahus pedig már 10 dinárért kapható. Mindenesetre megnyugtató jelenség, hogy a kemény tél után végre némi olcsóbbodás állt be az élelmiszerpiacon.

— Igaz ugyan — mondotta az egyik piaci árus, — hogy nem szivesen adjuk oly olcsón, de mit csináljunk, ha olyan nagy a konkurrencia s olyan kevés a pénz! Inkább lemegyünk az árakkal.

RÉSZLETES EURÓPAI
RÁDIÓMÜSOR
a Képes Vasárnapban!
Ára 5 dinár. Mindenütt kapható

A FOLYÓK VIZÁLLÁSA

* * *

A beogradi földmüvelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának rádió-jelentése március 16-án

DUNA: Passau 275, Linz —0.50, Bécs 0.32, Pozsony 3.37, Komárom 3.28, Budapest 180, Mohács 257, Bezdán 240, Apatin 340, Almás 360, Bogojevo 350, Dalj 250, Palánka 288, Noviszád 224, Zemun 335, Pan-Pancsevo 308, Szmederevo 390, Kovin 325, Golubac 210, Orsava 173, Turn-Szeverin 213, Vidin 408, Ruszcsuk 319, Braila 127.

DRÁVA: Maribor 0.62, Varazsdin 1.52, Zákány 194, Barcs 0.58, Dolnji Miholjac 236, Oszijek 180.

TISZA: Tokaj 0.58, Szeged 0.32, Szenta 0.84, Novi Becsej 0.86, Titel 260.

SZÁVA: Krsko 0.00, Zagreb 0.60, Sziszek 465, Jaszenovac 652, Boszna-Gradiska 538, Brod 564, Samac 476, Racsa 506, Sabac 389, Beograd 280.

KUPA: Karlovac 301.

UNA: Bosz. Novi 234.

VRBASZ: Banjaluka 150.

BOSZNA: Doboj 166.

DRINA: Visegrad 0.26, Zvornik 068.

MORAVA: Csuprija 510.

A Dunán a jég Bécstől a Morava torkolatáig áll, Bogojevonál és Vukovár—Szlankamen között helyenként zajlik.

A Timok torkolatánál nagyobb jégtorlódás észlelhető.

A jég vastagsága Magyarországon 30 cm, Jugoszláviában 25 cm, Romániában 28 cm. A Dráván a jég Varazsdintól Almásig zajlik, Maribornál még áll.

A Tiszán a jég mindenütt áll.

A Száva Sabácig jégmentes, a Moraván a jég zajlik.

Maximális hőmérsékletek: nappali külföldön +7.5, Jugoszláviában +9, éjjeli hőmérséklet külföldön —2, Jugoszláviában + 0.4, reggeli hőmérséklet külföldön —0.5, Jugoszláviában +2.

A hóréteg vastagsága: Csehszlovákiában 50 cm, Magyarországon 11 cm, Jugoszláviában 3.5 cm.

Pánik
10 felvonásos attrakció! Főszerepben HARRY PIEL
ODEON márc. 17-én

TÖLGYFA SZŐLLŐKARÓK 1000 darab 600·— dinár
LIŠIĆ DJURIĆA fatelepén, Novisadon, ugyszintén az összes ÉPÜLETFA legolcsóbb árban

Nagyban folynak a kártyacsaták

Noviszádon s több ezer dináros veszteségek sem tartoznak már a ritkaságok közé.

•••

Meghitt családi körökben folyik a blattolás. Egy szenzációs makao parti 120.000 dináros differenciával. — A legszenvedélyesebb játékosok a nők. — A römiből is hazárdjátékot csinálnak Noviszádon.

Még a mult esztendőben egy nagyobb cikk keretében rámutattunk arra a nagyszabásu kártyamániára, mely a noviszádi ugynevezett „előkelő körök" soraiban feltötte a fejét. Alig van ház Noviszádon, ahol ne folyna a „blattolás" s nincs az a nő, aki nem áldozna a legfékteleneb kártyaszenvedélynek. Eredetileg csak szolid alapon folyt a játék, az utóbbi időben azonban már valóságos kártyacsatákat vivnak az egymással szemben álló felek s itt-ott bizony

még a több ezer dináros veszteségek sem tartoznak már a ritkaságok közé.

A mult esztendő óta határozottan rosszabodott a helyzet. Ezidőszerint leginkább meghitt családi körben folyik a kártyajáték, előkelő szalonokban, magánházakban s hébe-hóba a kávéházak kártyaszobáiban is ahol már a ferbli is hazárdjátékká avanzsált. A nők kártyaszenvedélyének tulajdonitható, hogy a jámbor römit is már hazárdalapon játszák s bizony nem egyszer történt, hogy a parti egyes résztvevői sulyos veszteségekkel keltek fel a kártyaasztal melől.

Érdekes egyébként, hogy

az utóbbi időben titkos kártyaklubok is alakultak Noviszádon,

amelyekről senki sem vezet evidenciát s ahol csaknem nap-nap után a legvadabb kártyacsaták folynak.

Mintegy varázsszóra nőttek ki a földből a bakk és chemin asztalok s a játék, a tobzódó és mámoritó hajsza a pénz után olyan nagy mértékben folyik, akár egy nagyvárosi kártyaklubban vagy valamelyik rivierai játékkaszinóban.

Szinte a csodával határos, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett még mindig találhatók emberek, akik nagyobb összegeket áldozhatnak játékszenvedélyük kielégitésére. Még szerencse, hogy a játékosok törzskara nem a középosztályhoz tartozó emberekből rekrutálódik, akik drágán fizetnének meg passziójukat s tulajdonképpen csak akkor vehetnének részt az előkelő körökben folyó kártyapartikon, ha nem a saját pénzükből fedeznék a veszteségeket. Ez még mindenesetre megnyugtató jelenség s addig, amig errevonatkozóan konkrét adatok nem adódnak elő, a rendőrség nem is avatkozhat be a sulyos differenciákkal végződő kártyacsatákba.

Mindamellett megemlitésreméltó és szinte jellemző a Noviszádon duló kártyaszenvedélyre az a nagyszabásu

kártyacsata, mely a napokban egy noviszádi magánházban folyt le, mely alkalommal az egyik résztvevő 120.000 dinárnyi veszteséggel kelt fel a játékasztal melől.

A társaság makaót játszott s a parti kora délutántól másnap reggelig tartott megszakitás nélkül. A játék annyira elhuzódott s az illető veszteséggel játszó uriember annyira belemelegedett a játékba, hogy a parti végén már csak bonokkal fizetett, melyeket csak néhány nappal később váltott be, miután előzőleg nagyobb összeget vett fel váltóra egy noviszádi pénzintézettől. A veszteles fél most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a nevezetes kártyaparti résztvevőit a napokban revánsra hivja meg ugyancsak hazárdalapon — egy bakkarat csatára.

Igaz ugyan, hogy a legutóbb lefolyt makaóparti össze sem hasonlitható a háboru előtti nevezetes kártyacsatákkal, amikor a bácskai gavallérok a bécsi Jockey-klubban vagy a budapesti nemzeti kaszinóban koppasztották meg egymást mindamellett a 120.000 dináros veszteség is jellemző a mai szomoru viszonyok mellett, amikor gyorssegélyakciókkal kell a beszédes nyomort enyhiteni s akkor ugyanazok, akik százezrekkel dobálóznak, százdináros adományokkal vélik kötelességüket teljesiteni a nyomorgó tömegekkel szemben.

Nem szándékunk beleavatkozni a nagyurak passzióiba, ezzel szemben ugyanis kötelességünk a hatóságok figyelmét felhivni azokra a titokban működő klubokra, melyek magánházakban működnek s amelyeknek célja az, hogy a legraffináltabb módon kizsákmányolják az oda betévedt áldozatokat. A rendes, polgári kaszinóknak és kluboknak ezekhez a klubokhoz természetesen semmi közük, mert itt csak szórakozási célból folyik a játék, a legszerényebb alapen, a nyerészkedési eshetőségek teljes kizárásával, a titkos játékklubok azonban már veszedelmes intézmények, melyeknek további fentartása nem más mint erkölcstelenség.

igy tisztitja VIM késeit!

Tányér, tál, fazék, evőeszköz tisztitásához: VIM.

Gondolatok a francia Pantheonban

A francia Walhalla, a francia Westminsterabbey eredetileg Szent Genovévának, Párizs védőszentjének temploma volt. Müvészi tökéletesség és nagyméretüség, a görög épitőmüvészet egyszerüségében és méltóságában. A nagy forradalom rátette a kezét a szabadság nevében és lefoglalta a nemzet nagyjainak sirhelyéül. Bár azóta kétszer is visszakapta az egyház, a forradalmi gondolat végül is győzött s 1855 óta véglegesen nemzeti Pantheon lett ez a gyönyörü templom, homlokzatán ezzel a felirással: Aux grand hommes la patrie reconnaissante. (A nagy embereknek a háladatos haza.)

Kiket tart egy nemzet nagy embereinek, ebből meg lehet ismerni a nemzet géniuszát. Ebből a szempontból tehát fölötte tanulságos lehet a nemzeti Pantheon. A disz, amelylyel itt elhunyt nagyjainak a nemzet adózik, kinyilatkoztatja a nemzet szellemét, gondolatait és eszményeit. Itt tünik föl, hogy Franciaország nemzeti kegyelete a vallásos gondolat alkotását szemelte ki méltó megnyilatkozásul, holott az eszme, amelynek nevében a Pantheon létesült, harcot jelentett az Egyház és a vallásos gondolat ellen. Az első ellentmondás, amely elénkbe tárul a francia Pantheon láttára. De ha széttekintünk benne, az ellentmondások tömege és rejtelmessége zavarja szüntelen a látogatót, mert nem kegyeletet lát itt elsősorban, hanem a forradalmi gondolat tüntetését, de még ezt is ellentmondások közepette.

Először Mirabeau gróf került ide, ez az akarata ellenére lett forradalmi vezér. A saját osztályából kitaszitva, a harmadik rend lobogóját emelte magasra. Miután megsirattak, a nemzet egyetlen és utolérhetetlen Demosthenesének nevezték el, a convention, tehát ugyanaz a forradalom, amely ünnepelte és a Pantheonra méltónak itélte, kidobta onnan hamvait. Kisütötték róla, hogy mennydörgő forradalmisága mellett paktált a királysággal. Maga Mirabeau gróf még életében meghallva a suttogást, igy védekezett: Igen, megfizetett az udvar, de meg nem vásárolt. Finom megkülönböztetés, el lehet rajta gondolkozni, de külön géniusz kell hozzá, hogy megértse az ember. Ide helyezte nagy gyászpompával a forradalom Marat-t is, ezt a szörnyeteget. Később őt is kidobták innen. Sem Mirabeau, sem Marat nem került többé vissza, igy nem lehet tudni, miként áll a rehabilitáció kérdése.

A főoltár helyén áll a Convention nagyszerü márvány emlékmüve. Hatalmas csoportozat. Középen a haza oltára vivre libre on mourir (szabadon élni vagy meghalni) felirattal, balról a labdaházi eskü, jobbról a haza védelmére induló forradalmi katonák mesteri élénkségü jelenete. Eszünkbe jut ennek a testületnek gyászos müködése, a gyanusok törvénye, eszünkbe jutnak a bolsevisták előfutárai és mintaképei, a gyilkolás őrülete, a kisebbségi zsarnokság és terror, a királygyilkosság, a culte de Raison és egyéb gyalázatosság és bárgyuság. És eszünkbe jut ennek a társaságnak siralmas bukása, mint Bainville, a modern francia publicisztika egyik disze mondja, örök tanuságául annak a kegyetlen tehetetlenségnek, amellyel csak anarchiát tudott létesiteni, de kormányt nem. Aztán eszünkbe jut, miként menekült a francia nemzet a forradalom zsarnokságából Napoleon zsarnokságába; ez aztán, mint Lebon mondja, hercegeket és grófokat csinált azokból, akiknek már nem volt idejük egymást lenyakaztatni.

Vajjon nem jutnak eszébe ezek a gondolatok egy franciának, ha ezt az emléket szemléli? Lehetetlenség. De hát akkor micsoda titokzatos hatalom teszi meg bálványnyá a rettenetnek, a borzalomnak és a pusztulásnak emlékezetét? Oly kérdés, amire sokféleképpen lehet válaszolni. De ime itt van a másik kérdés: Mit keresnek a Convention emléke mellett Puvis de Chauvanenak és annyi más kiváló müvésznek gyönyörü falfestményei Szent Genovéva és Szent Lajos életéről, Jeanne d'Arc látomásairól? Miért van itt ez a gyönyörü gobelin a Szüzanya képével? Vajjon megfejtheti-e valaki ezt az ellentmondást, nem kevésbé pedig azt, hogy a gloire megszemélyesitőjeként Napoleont ábrázolja egy falfestmény?

A harmadik köztársaság glorifikálja a forradalmat. Ezt értjük. De a harmadik köztársaság hadat üzent a forradalmi gondolattal együtt a monarchikus eszmének is, hadat üzent a vallásnak is. Miben egyenlitődnek ki ezek az ellentmondások a francia lélek számára? A gloire-ban és az imperializ-

musban, amit Franciaország legfényesebb korszakainak királyai és szentjei, valamint Bonaparte Napoleon képviseltek?

De ime itt van egy másik érdekes, nagyszerü márványszoborcsoportozat. La Vengeur. Egy francia hajó emléke, amelyet az angolokkal vivott tengeri csatában, a nagy forradalom idején, tengerészei elsüllyesztettek, hogy ne kelljen magukat megadniok. Szép példája a hősiességnek, megérdemli a marandandó emlékezetet. Ám itt eszébe kell jutnia a franciáknak, hogy azt a hajóhadat mégis a forradalom tette tönkre s Anglia, a jelen idők nagy szövetségese, ott volt, hogy megpecsételje a tengeri uralom bukását s véget vessen a franciák amerikai és indiai ábrándjainak. Ebben a szoborcsoportozatban különben az az érdekes, hogy a benyomás róla inkább az, hogy valami munkásriadót ábrázol. A bolsevista idea nyugodtan lefoglalhatja magának.

Ha már most végigtekintünk a Pantheon kriptáiban elhelyezett nagy halottak során, éppen olyan rendszertelenséget látunk, mint fent a felső csarnokok diszitéseiben. Itt nyugszik Voltaire, Hugo Viktor, Rousseau, Renan és sok más. Itt temették el Zóla Emilt is, mig viszont Moliérenek és Lafontainenek jó az az egyszerü sir ott künn a Pére Lachaise-temetőben. És végül itt van Jaurés, aki hitt a németek békeszeretetében s ezért merénylő golyója oltotta ki életét 1914-ben. Akkor német ügynöknek nevezték, végül több évi gondolkodás után kiemelték sirjából s a Pantheonba vitték. Ma a szovjet párizsi lapja, a Humanité, homlokán viseli nevét, mint alapitójáét.

Nem tudjuk, jól figyeltünk-e, de nem láttuk sehol itt a forradalmi hagyománynak egyébként sürü megörökitését: a liberté, egalité, fraternité feliratot.

Ez a felirat pedig ott diszlik majdnem minden középületen. A nagy forradalom cinizmusa rávésette sok templom homlokzatára is. Pedig a Pantheon ellentmondásaiba ez a felirat éppen stilszerüen illenék bele, ha már a forradalom apotheozisáról van szó. A testvériségről eddig még ugyanis csak álmodni lehet, de mint politikai programm bizonyára képtelenség. A szabadság és egyenlőség pedig alighanem egymást kizáró fogalmak. Igaz, hogy a francia forradalom szóvivői, akik kezükben a genfi ember Contrat Social-jával racionalizálták a nyaktilót, sokat beszélt az egyén szabadságáról. De tetteikből világosan kitünt, hogy céljuk az egyéni szabadság teljes letiprása és megsemmisitése volt az egyenlőség nevében. Ugyanez a programm tetszett meg a bolsevistáknak is. Nekik is sikerült bebizonyitaniok, hogy az egyenlőséget a kollektivitás sulya alatt összeroppant egyéni szabadság kiirtással lehet csak elképzelni. Ök is racionalizálták a tömegmészárlást, de Lenin nem Rousseaut idézte, mint Robespierre, hanem Marxot.

Gondolataimból egy egyenruhás ember elémmeredő keze ébreszt föl. Ö a Pantheon alkalmazottja s a látogatóknak elmondja a Beadekerből megtanult rövid kivonatot a Pantheon halottairól. A kriptabeli sétának vége, most az egyenruhás ember az ajtóhoz áll s vigyáz, hogy a látogatók csak egyenkint távozhassanak el. Az előadására nem figyeltem ugyan, csak azt jegyeztem meg, hogy ha ez a francia valamiért lelkesedik, az nem a Pantheonból áradó dicsőség, hanem a borravaló. Mert igy találkoznak össze az ellentétek ugyanazon a helyen; igy találkozik össze a nagyság és hétköznapiság, a forradalom és a hagyományok tisztelete.

Kilépek a Pantheon óriási bronzkapuján. Nagy társas- autókból ujabb látogatók serege száll ki.

A Pantheon kupoláján hatalmas kereszt ragyok. Az emberi gyarlóság kaleidoszkópjába róla vetődött sugár az örökkévalóságot hirdeti, az egységet a változhatlanságot és a ledönthetetlenséget. (M. A.)

—

Halló! Halló! Itt.... Beográd...

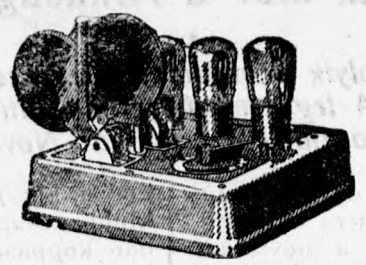

UJ UJ

TELEFUNKEN 10

Univerzális rádió készülék konkurencia nélkül!...

TELEFUNKEN 10 a leghozzáférhetőbb és legpraktikusabb rádió
TELEFUNKEN 10 1 lámpával csak 700 dinárba kerül
TELEFUNKEN 10 2 lámpával csak 800 dinárba kerül
TELEFUNKEN 10 3 lámpával csak 850 dinárba kerül
TELEFUNKEN 10 a legkülönbözőbb kombinációkat nyujtja Önnek
TELEFUNKEN 10 városi vételre, világitási hálózatba kapcsolható
TELEFUNKEN 10 akumulátor és anódbatéria nélkül működik
TELEFUNKEN 10 kisebb helyekre, akumulátorral és batériával
TELEFUNKEN 10 falvak részére csak száraz batériával
TELEFUNKEN 10 RE 054, RE 054 és RE 134 lámpákkal dolgozik
TELEFUNKEN 10 REN 1104, REN 1004 és RE 134 lámpákkal
TELEFUNKEN 10 REN 511, REN 511 és REN 601 lámpákkal
TELEFUNKEN 10 legalkalmasabb a beográdi állomás vételére
TELEFUNKEN 10 megjelenik, ahol a detektor megszünik
TELEFUNKEN 10 a cég 25 évi tapasztalatainak gyümölcse

TELEFUNKEN

Kapható minden jobb rádióüzletben

Érdeklődők forduljanak: Jugoslovensko Siemens A.D. — Prospektusokat ingyen küldünk! — Beograd, Resavska 22/M.

A baromfi és a mész

Most tavasz kezdetén, amikor a baromfi tenyésztése megindul, szükséges, hogy néhány szót szóljunk a baromfiról is.

A baromfitenyésztőnek nagyon elővigyázatosnak és körültekintőnek kell lennie, ha azt akarja, hogy munkája kellő eredménnyel járjon. Nevezetesen meg kell óvni a baromfiakat minden olyan behatástól, amely egészségükre káros. Viszont arra kell törekedni, hogy az állatok főleg olyan táplálékot kapjanak, amely leginkább tápláló és amely elősegiti egyuttal a gyors szaporodást is. Ilyen fontos például, hogy a baromfinak adandó táplálék jelentékeny részben mészből álljon. Mert az ilyen tápszerek előmozditják a fiatal szárnyasok gyors és teljes kifejlődését, amennyiben jó étvágyat keltenek és elősegitik az emésztést. A meszet tartalmazó tápszerek erős csontokat eredményeznek, ami annál is inkább fontos, mert a lábszárcsontok gyengülése igen gyakori a baromfiak között és azok pusztulását okozza. Elősegitik továbbá az erős tollazat képződését, ami ellenállhatóvá teszi őket az időjárás viszontagságaival szemben. De azért is fontos a tollazat, mert a tyukok például nem tojnak, amig erősen meg nem nőtt tollruhájuk s nem is jó az, hogy különösen nyárután kikelő csirkék még őszkor is kellő tollazat hijján vannak, ez gyakran betegséget hoz rájuk. Különösen ott kell naponként szénsavas meszetet keverni a tyukok táplálékába, ahol szük az udvar s igy nem igen találnak mésztartalmu táplálékot maguknak. Levágásra szánt tyukoknál annyiból fontos az, mert igy hamarább hiznak és többet hoznak a konyhára. A tojó tyukoknak meg azért szükséges a mész, mert a tojás héja 98 részben szénsavos mészből áll, a tyukok meg ennyi meszet csak ugy tudnak erre forditani, ha táplálékukban megfelelő mészmennyiség van. Vagy ha tojnak is ilyen körülmények között, azok a tojások nem sokat érnek, nincs kérgük, szétfolynak és sokszor fel sem használhatók. Már most az a kérdés, milyen módon részesithetjük a baromfiakat ilyen mésztartalmu tápszerekben? A gazdaságban ez igen könnyen eszközölhető. Külön fáradságot sem igényel. Egyszerüen a tojás héját az asszony ne dobja tüzbe, hanem törje darabokra és adja a baromfiaknak. Csontokkal is igy tegyen. A táplálkozáson kivül másra is jó a mész. Igen jó fertőtlenitő, tisztitó szer, amire szintén szüksége van a baromfitenyésztőnek. Mert a baromfiak csak akkor jövedelmeznek, ha egészségesek és szépen kifejlettek. Ehhez pedig első sorban tiszta ól kivántatik. Evégett hintsük be mészporral az ól tetejét és oldalfalait. A por lassan beevődik a lyukakba, a résekbe és kipusztitja onnan a férgeket. De a baromfiakat is igy kell megszabaditani valahogy a szapora férgektől. E célra keverjük össze a mészport hamuval és tegyük bele valami lapos ládába. A tyukok örömest fognak majd henteregni benne, mialatt a por tollazatukba kerül, a bőrhöz surlódik és kiöli a bőrön és a tollak tövén élősködő férgeket. Ezt a porfürdőt alkalmazzuk különösen a tojáson ülő tyukoknál. Mert képzeljük csak micsoda kinokat szenved 20 napon át az ilyen tyuk, amikor a kosárban kénytelen ülni mozdulatlanul és nem is védekezhetik a férgek ellen. Kétszeres jótétemény tehát a mészporfürdő az ilyen tyuknál. Emellett megakadályozzuk azt, hogy a kikelő csibék is megkapják a férgeket. Ime, milyen fontos szerepe van a baromfitenyésztésben a mésznek. Aki jó baromfiakat akar tenyészteni, annak okvetlen igénybe kell venni a mésznek itt leirt alkalmazását.

—

Felemelték a tüzifa árát,

a szén és koksz ára azonban változatlan maradt

A felemelést a vasuti tarifa drágulásával indokolják a kereskedők

Megirtuk annak idején, hogy a tüzifakereskedők elhatározták, hogy a felemelt vasuti tarifa életbelépésével párhuzamosan felemelik a tüzifa árát is. Eredetileg az volt a terv, hogy a tüzifa árát már március 1-től kezdve felemelik, a noviszádi főkapitánnyal történt megállapodás alapján ez az emelkedés azonban csak március hó 15-től lépett életbe.

A noviszádi kereskedők és gyáriparosok egyesületének fakereskedő szekciója most arról értesiti a közönséget, hogy a vasuti tarifa emelése, valamint a beszerzési árak emelkedése következtében a mai naptól kezdve a következő uj árak léptek életbe:

Gyertyánfa hasáb ölenként	780 D.
Gyertyánfa dorong ölenként	680 D.
Bükkfa hasáb ölenként	720 D.
Bükkfa dorong ölenként	600 D.
Cserfa hasáb ölenként	680 D.
Cserfa dorong ölenként	600 D.
Tölgyfa hasáb ölenként	660 D.
Tölgyfa dorong ölenként	600 D.
Hársfa hasáb ölenként	500 D.
Hársfa dorong ölenként	400 D.

Apritott fa a telepen száz kilogrammonként 45 dinár, házhoz szállitva 50 dinár. A szállitás 1000kg. felül 3 dinár mázsánként.

A szén és koksz ára nem változik s továbbra is a jelenlegi árak mellett kerül eladásra.

gyengeség
étvágytalanság
vérszegénység
ellen

Betegségek, operációk után üdülőknek nélkülözhetetlen erősitő ital

Kapható minden gyógyszertárban!

Főlerakat:

Grossinger, Novisad

a katolikus nagytemplom mellett

Küldöttség keresi fel a szociálpolitikai minisztert a noviszádi népszámlálás ügyében

A városi bizottság csütörtöki közgyülésén elfogadták dr. Adamovics István javaslatát, hogy menjen egy deputáció Beograddba, amely illetékes helyen járja ki az engedélyt, hogy Noviszád városa az idén tarthasson népszámlálást. Ismeretes ugyanis, hogy Noviszádon hivatalosan még nincs, tényleg azonban már van ötvenezer lakos. A népszámlálásnak kellene ezt hivatalosan is megállapitani, hogy ily módon a mostani 10 évig tartó házadómentességet 20 évre emeljék fel. Miután a népszámlálás elrendelése a szociálpolitikai minisztérium hatáskörébe tartozik, a küldöttség e hét folyamán fel fogja keresni, hogy megkapja az erre vonatkozó engedélyt. Ennek a megszerzése azért is sürgős, hogy még a tavasszal megejthessék a népszámlálást és igy biztositva legyen a hosszabb ideig tartó adómentesség, mert csak ez esetben indulna meg Noviszádon a magánépitkezés.

Budapest környékén házsorokat öntött el a kiáradt Rákos patak

Budapestről jelentik: Tegnap éjszaka fél egy óra tájban a Zuglóban, a Bonyhádi, Kalocsai és Mogyoródi uccák területét viz öntötte el. Nagy riadalom támadt, a házak lakói menekülni kényszerültek, mert a kiáradt Rákos patak vize egy méter magasságban elboritotta az uccákat. A szolgálatot teljesitő rendőrök értesitették a főkapitányságot, a mentőket, tüzoltókat, valamint a főváros mérnöki hivatalát. A főkapitányságról husz rendőrt küldtek ki autón, hogy a pánikot lecsillapitsák, ezenkivül munkásokat vezényeltek ki, akik nyomban hozzáfogtak a veszedelem továbbterjedésének meggátlásához. Néhány uccát földhányással zártak el, hogy a viz ne terjedhessen tovább. Munkájuk azonban lassan haladt előre.

Éjjel egy órakor még csak tiz ház volt vizalatt, három órakor pedig már tizennyolc házat árasztott el az árviz. Ujabb munkáscsapatoknak sikerült a veszedelem tovaterjedését megakadályozni. Az elöntött tizennyolc ház lakóit a hatóságok kilakoltatták és egy zuglói iskolában helyezték el. A mentőknek is dolguk akadt. Egy 72 esztendős öregasszonyt, aki betegen feküdt otthon és nem tudott a lakásból elmozdulni, a mentők szabaditották ki és a Rókus kórházba vitték.

A rákosszentmihályi Csömöri uccában még szerdán hatvan házból kilakoltatták a lakókat.

Tegnapra ujabb husz házat öntött el az árviz. Az Almássy telepen 60—80 centiméter magasan áll a viz és sok házat a beomlás veszedelme fenyeget. Itt több mint harminc családot kell kilakoltatni.

Ujabb területeket árasztott el az árviz Amerikában

Newyorkból jelentik: Georgia és Alabama államban az árviz egyre nagyobb katasztrófává alakul ki. Többszáz négyzetmérföld területet öntött el az ár és több mint huszezer ember forog veszélyben. Azoknak az áldozatoknak a száma ,akik a Pea-folyó áradása következtében életüket vesztették, meghaladja a százötvenet.

Az árvizterületeken lévő helységek lakosságának megmentésére csónakokon kivül egyéb eszköz nem igen áll rendelkezésére. Mentés közben számos szerencsétlenség történt a csónakok felborulása és megfelelő óvatosság nélkül való kezelése következtében. Több vonat kisiklott, mert a viz alámosta a pályatestet. Az utóbbi napok felhőszakadásai megsemmisitették azt a reményt, hogy az árviz rohamosan leapad. Minden jelentés arról szól, hogy az árviz további növekedésétől kell tartani, holott az egyébként száraz területeken már most is két méter magasan áll a viz.

Négymilliárd cigarettát szivtak el a mult évben az országban

A monopol igazgatóság most adta ki statisztikai kimutatását az elmult évek dohányfogyasztásáról. A kimutatás szerint 1923-ban 2.188 millió cigarettát szivtak el Jugoszláviában, 1926-ban már közel egy milliárddal többet 3.137 milliót fogyasztottak a dohányzók. A következő évek is mind emelkedő irányzatot mutatnak a cigarettafogyasztásban, mert 1927-ben 3.465 millió, az elmult 1928. évben pedig 3.759 millió cigarettát adtak el a trafikosok, és igy tavaly naponként 10,298.630 cigarettát szivtak el a dohányosok.

Hasonló emelkedést mutat a vágott dohány fogyasztása is: mig 1923-ban csak 4.892.000 kilót fogyasztottak, 1926-ban már 5,520.000, 1927-ben pedig 5,555.000 kilogramot adtak el, a multévben azonban a cigarettafogyasztás erős emelkedése következtében ez visszaesett 5,535.000 kilogramra. A szivarfogyasztás 1923-ban 39,642.000, 1926-ban viszont már 41,678.000, 1927-ben 42,542.000 és 1928-ban 42,579.000 darab volt.

Nagyon kiveszett azonban a rágódohány fogyasztása, ebből a fajtából 1923-ban még 162.000 kilogramot fogyasztottak, 1926-ban 106.000, 1927-ben 45.000 és tavaly pedig már csak 37.000 kilogramot adtak el.

A dohánykivonat fogyasztása is emelkedett; 1923-ban 5.932 kg., 1926-ban 10.130, 1927-ben 14.067 és 1928-ban 16.270 kg. fogyott el. A burnot fogyasztás a következő volt: 1923-ban 461 kg., 1926-ban 7.096, 1927-ben 6.358, és 1928-ban pedig 4.493 kilogram volt.

Miután az országban nemcsak a monopól igazgatóság dohányát fogyasztják, hanem meglehetős mennyiségü más dohányt is, igen könnyen megállapitható, hogy a lakósság dohányzó része meglehetős tekintélyes összegeket áldoz ezen szenvedélyre.

— **Három kinai tartományban tizenhat millió embe éhezik.** Nankingból jelentik: Az egészségügyi miniszter, miután a kormány megbizásából beutazta az inséggel sujtott Honan, Shanzi, Kanva tartományokat, a központi kormánynak tett jelentésében közli, hogy Honánban 7.5, Shanziban 6 és egynegyed és Kanvában 2.5 millió ember éhezik. Ez annyit jelent, hogy a három felsorolt tartományban több mint tizenhatmillió ember tengődik csaknem minden élelmiszer nélkül. Azt még nem lehet tudni, hogy az egészségügyi miniszter milyen javaslatokat tesz a kormánynak az inség enyhitésére.

* * *

APOLLÓBAN
hétfőn és kedden

A szt Iváni éj titka

Filmregény 7 felvonásban

Főszerepben: LEE PARRY

Amanullah hamarosan megkezdi előnyomulását Kabul ellen

Londonból jelentik: A Daily Telegraph peshavari jelentése szerint Hasi kán afgán vezér, aki Nadir kán tábornokkal együtt elhagyta Peshavart, március 18-ra Hadába, Jallahabadtól délre tanácsba hivta a törzseket, hogy megvitassa Afganisztán jelenlegi helyzetét és megkisérelje a megegyezést a jövő akció tekintetében. Nadir kán ugyanazzal a szándékkal ment Khostba.

A lap levelezője szerint Habibullah befolyása Kabulban a pénz- és élelmiszerhiány miatt erősen csökken, csapatai szökdösnek és nagyon valószinü, hogy uralma hamarosan véget ér. Amanullah befolyása ezzel szemben növekszik. Kabul elleni előnyomulását valószinüleg hamarosan megkezdi. A Daily Express jelentése szerint a londoni afgán követ Afganisztánba utazott.

Elhalasztották a jugoszláv-görög barátsági szerződés aláirását

A konvenciókat ma irják alá, a barátsági szerződést pedig néhány nap mulva Beográdban

Genfből jelentik: Dr. Kumanudi Koszta és Karapanosz pénteken este hosszasabban tanácskoztak, amelyen elhatározták, hogy a konvenciókat vasárnap délelőtt 11 órakor irják alá. A barátsági szerződésre vonatkozólag Karapanosz ujabb instrukciókat kapott Venizelosztól és ezért ennek aláirását elhalasztották. Miután a konvenciókat ma irják alá, csak ma tartják meg a tegnapra tervezett bankettet a Hotel Berguesban.

Tegnap délelőtt 10—12 óra között ismét tárgyalt dr. Kumanudi Karapanosszal. A megbeszélés után pedig a következő nyilatkozatot tette a Pravda Genfben tartózkodó szerkesztőjének:

— Véglegesen megállapodtunk, hogy a konvenciókat ma irjuk alá és ugyancsak ma parafáljuk a barátsági szerződést is. A barátsági szerződést Beogradban fogjuk aláirni, ennek a pontos napját azonban még nem határoztuk meg. Karapanosz ur ugyanis most Párisba utazik és ha onnan visszatér Athénbe, Beogradon át fog jönni, amikor is ott marad egy ideig és ekkor irjuk alá a barátsági szerződést. Karapanosz ur beogradi tartózkodása alkalmával az én vendégem lesz.

—

A nyári divat

1. Beige szalmakalap rips-szegéllyel.
2. Vörös-barna és beige virágsapka hasonlószinü sállal.
3. Barna Bangkok beige rózsa ripsszalaggal, crepe de chinéből készült nyakravalóval.
4. Kapucinus vörös, Para Cisol modern kalap.
5. Kinai sapka beige Panamaszalmából, dohányszinü nemezfejjel.

1. Japán ernyő, diszvirágu cretonból, pliszé széllel.
2. Csipkeernyő délutáni ruhához, világos csipkéből, vörös szegéllyel.
3. Pettyes tengerész Foulard rózsaszinü Georgettből.
4. Tengerész selyem beige pliszével, nap pali használathoz.
5. Kézelőskeztyü, a nagy divat. Mosó vagy dánbőrből, lehet kigyóbőrből is.

Természetes Igmándi keserüviz
gyomor és béltisztitó hatása páratlan.
kapható mindenütt kis és nagy üvegben.
Az Igmándit ne téveszte össze másfajta keserüvizzel!

— Jó emésztésünk lesz, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet iszunk. A táplálkozási zavarok szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek müködését előmozditja, az epekiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkiti és a vért felfrissiti. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

A jég mindenhol megindul

A Száva és Marica áradása

A hideg az egész országban teljesen megszünt és ennek következtében a Duna egyes helyeinek kivételével a jég mindenhol megindult. A Duna vizállása naponként néhány centiméterrel emelkedik. Apatini jelentés szerint ott tegnap reggelre hirtelen 46 centiméterrel emelkedett a viz, aminek az volt az oka, hogy Almásnál megakadt a jég és torlasz képződött. Délután négy órakor azonban ismét elindult a jég és igy remélhető, hogy komolyabb baj nem fog bekövetkezni.

A Száva jege is elvonulóban van, de a zajlás érzékeny károkat okoz. Ezenkivül a Száva vizállása is állandóan emelkedik Boszta, Banovo Polye és Lacsarak községek nél kilépett medréből és nagy területeket elöntött.

Szófiából érkező jelentések szerint a Marica folyó nagyon megáradt, Plovdivnál kilépett medréből és a város egy része viz alá került. A lakosságot kilakoltatták.

A jég pusztitása Beográdnál

A zajló jég Beográd környékén nyolc uszályt elszakitott horgonyukról és ezek közül eddig négyet sikerült meg menteni. A révkapitányság este kiadott kommüniké szerint a Bajerische Lloyd Zemun nevü hajója és két uszály elsüllyedt. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Fodrászüzletmegnyitás!
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Futaki ut 33. sz. alatt (volt gyógyszertár helyén)
férfi és női fodrászüzletet nyitottam,
ahol legmodernebb hajvágást, fésülést és manikürözést szolid kiszolgálás mellett elfogadok.
Szives pártfogást kér
STEPAN KOS, fodrász

A királyné visszatért Beográdba

Beográdból jelentik: Őfelsége Mária királyné, aki — mint megirtuk — a trónörökössel együtt Bródig kisérte édesanyját, Mária román anyakirálynét, tegnap délelőtt az udvari vonattal visszatért Beográdba.

A törvényhozó tanács ülése

A legfelsőbb törvényhozó tanács tegnap délután fél 4 órától 6 óráig tartó ülésén befejezte az ügyvédekről és ügyészekről szóló törvényt és megkezdte a seriat biróságról szóló törvény tárgyalását. Az igazságügyminisztérium részéről dr. Kugler és dr. Eisner mint szakértők voltak jelen a tárgyaláson. A tanács legközelebbi ülése 17-én lesz, amikor folytatják a seriat biróságról, az egyenes adókról és a gőzkazánok után fizetendő illetékről szóló törvény tárgyalását.

Tanácskozás a külügyminisztériumban

A külügyminisztériumban tegnap fél 11—2 óráig tárgyalt dr. Mazsuranics Zselimir külügyminiszter, dr. Svrlyuga Sztanko pénzügyminiszter és dr. Novákovics, a Narodna Banka vezérigazgatója a franciaországi adósságok rendezéséről.

Királyi kihallgatások

Őfelsége tegnap Szavcsics Milost, a beogradi községtanács elnökét és dr. Krulj Uros közegészségi minisztert fogadta kihallgatáson.

HIREK

1929. március 17. Vasárnap

Rom. kat.: Gertrud. Protestáns: Gertrud. Gör. kel.: (márc. 4.) Gerozim. A nap kel 5 óra 48 perckor, nyugszik 5 óra 46 perckor.

Időjárás: A Tengermelléken derült, egyébként borus idő volt. A hőmérséklet lényegében nem emelkedett.

Időjóslás: Az északi részeken kiderül. Noviszádon éjjel a fagypont alá süllyed a hőmérséklet.

—

— **Uj polgármester Becskereken.** A beográdi tartomány főispánja felmentette állásától a becskereki polgármesteri teendőket végző dr. Sztánics Jocot és Sztefanovics Nikola nyug. tartományi titkárt nevezte ki Becskerek polgármesterévé.

— **Kinevezés.** Sztaribecsejről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Djorics Olga tanitónőt kinevezte a sztaribecseji állami iskolához.

— **Iparos-munka kiállitás lesz Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji ipariskolai bizottság csütörtökön este az Ipartestületben értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy az idén segéd és tanonc munkakiállitást rendeznek.

— **Felmentették a vád alól.** A noviszádi rendőrség a mult év szeptemberében letartóztatta Vida Mária noviszádi asszonyt, akit azzal vádoltak, hogy tilt ott mütétet végzett egy asszonyon. A noviszádi törvényszék most tárgyalta Vida Mária ügyét és felmentette a vád alól, miután beigazolást nyert, hogy ártatlan. Az itélet jogerős, miután az ügyész is megnyugodott benne.

— **Eljegyzés.** Frank Klári Noviszád és Deutsch Gábor okl. mérnök, Noviszád—Beográd jegyesek. (Minden külön értelsités helyett.)

— **Ismét rosszabbodott Foch marsall állapota .Párisból jelentik:** A Matin közli, hogy Foch marsall állapota váratlanul roszszabbra fordult. Szivmüködése gyenge, a mi nyugtalansággal tölti el az orvosokat és a beteg környezetét.

Volga... Volga...
az ezidei szezón
legnagyobb attrakciója !

— **A zenebarátok egyesületének áprilisi hangversenye.** Pénteken este tartotta első összpróbáját a zenebarátok egyesülete ápri lis 20-iki nagy zongora- és csellohangversenyére. Zongorán Kassowitz Ila fog játszani közismert virtuozitással. A hangverseny minden jel szerint nagy művészi élmény lesz. Az egyesület zenekarát a beográdi opera zenekarának tagjaival fogják megerősiteni.

— **Dr. Postics Szvetozár** szemész, operateur rendelését megkezdte Noviszádon, Kralja Alekszandra ulica 15. sz. alatt (Örmény paplak) 1929 március 15-én.

— **A Tuka-üggyel kapcsolatosan hatósági felügyelet alá helyezték a rózsahegyi jezsuita kolostor vezetőjét.** Prágából jelentik: A rendőrség a Tuka-üggyel összefüggésben a rózsahegyi kolostorban házkutatást tartott. A Lidove Novine közlése szerint a házkutatás állitólag pozitiv eredménnyel végződött és felügyelet alá helyezték Hidvéghy pátert, a kolostor jelenlegi vezetőjét.

— **Dr. Adamovics Fedor** ügyvéd jelenti, hogy ügyvédi gyakorlatát /dr. **Adamovics István** noviszádi ügyvéddel társulva fogja folytatni. Az ügyvédi iroda Jevrejska (Zsidó) ucca 2. szám alatt van.

— **Nagy sikerrel vendégszerepelt a noviszádi tanitónőképezde énekkara Beográdban.** A noviszádi tanitónőképezde énekkara csütörtökön este nagyszabásu hangversenyt rendezett Beográdban, amely hatalmas sikerrel végződött. A beográdi lapok hasábokon emlékeznek meg a hangversenyről, a mely társadalmi eseménye volt Beogradnak s mely müvészi szempontból is nagy meglepetést keltett. A kritika egyöntetüen megállapitja, hogy Nikolics Koszta, az énekkar kitünő dirigense valóságos csodákat müvelt s tökéletes, magas müvészi nivón álló produkciót nyujtott a kitünő énekkarral. Az együttes Marinkovics, Szlavjanszki, Glinka, Beethoven, Schubert, Schumann és Mendelsohn müveiből állitotta össze müsorát.

— **Értesitem a nagyrabecsült hölgyközönséget,** hogy Párisból a legujabb kalapmodelekkel megérkeztem. Hollaender Ilonka, Jevrejska 2. (az udvarban).

— **A Tisza-töltések felülvizsgálása Staribecsejen.** Staribecsejről jelentik: Csütörkön Becsére érkezett Mirkov Nikola, a noviszádi hidrotechnikai hivatal főnöke mérnökeivel a Tisza-töltések felülvizsgálására. A töltéseket a legnagyobb rendben találva, a bizottság folytatja felülvizsgálását Titel felé.

— **Megállapitották a hivatalos órákat a sztaribecseji városházán.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji járási főszolgabiró a következőkben szabta meg a hivatalos órákat a városházán: április 1-ig délelőtt 8—12-ig, délután délután 14—17-ig, április 1-től délelőtt 8—12-ig és délután 15—18-ig. Hivatalos órák szombaton 7.30—13.30-ig.

— **Elitélt kiszácsi verekedők.** Árnyas Pavle és Nikolics Gusztáv kiszácsi földmivesek megverték Kardelisz Jan kiszácsi földmivest, aki sulyosan megsebesült. A biróság tegnap két hónapi fogházra itélte a vádlottakat.

— **Sikkasztottak az apatini földmunkások vezetői.** Apatinból jelentik: A napokban megérkeztek Apatinba 50 kocsival a töltésmunkálatokat végző munkások. Hauer József szontai nagyvállalkozó, aki az apatin—szontai ármentesitő társulat egyik töltésszakaszának kiépitését vállalta, megalkudott az egyik csoport vezetőivel, hogy a hiányzó lovak beszerzésére ad nekik 5000 dinár készpénzt. Borojevics Gyoka és Bundics József csoportvezetők a pénzt át is vették, megvették a lovakat, azonban ahelyett, hogy munkára mentek volna, szónélkül hazaszöktek. Hauer József töltésvállalkozó azonnal feljelentést tett csalás miatt ellenük az apatini csendőrségen, ahonnan egy őrjárat ment Dályára, ott letartóztatták Borojevicset és Bundicsot és Apatinba szállitották őket. Kihallgatásuk után átadják őket a szombori ügyészségnek.

Volga... Volga...
MÉG CSAK MA
az APOLLÓBAN

— **Rágalmazási per Apatinban.** Az apatini járásbiróság Krebsz János volt apatini községi végrehajtót kétrendbeli rágalmazás vétsége miatt 1000—1000 dinár fő és 400—400 dinár mellékbüntetésre itélte. Krebsz ugyanis az ottani helyi lapban Speiser József apatini községi birót közokirat hamisitással vádolta. A biróság hosszas tárgyalás után Krebsz Jánost elitélte. Ugy az elitélt, mint a magánvádló fellebbezett.

— **Budapesti orvosi körökben megalakult a rák-bizottság.** Budapestről jelentik: Az országos közegészségügyi egyesület Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár felsőházi tag elnöklésével tartott választmányi ülésén rák-bizottság megalakulását mondotta ki, amelynek elnökévé Dollinger Gyula dr. egyetemi tanárt választották. A bizottság első és legfőbb teendőjének a rák elleni küzdelemben folytatott tudományos és szociális tevékenység összpontositását jelölte meg.

— **Változások a bácskai és dunamelléki tartományokban.** Őfelsége nyugdijazta Vujovics M. Radmilot a dunamelléki tartomány főispánját és helyébe Antulo J. Dragomir nyugalmazott hadbirósági tábornokot nevezte ki. A dunamelléki tartomány jogi referensévé Zubkovics H. Petar dr. bácskai tartományi jogi referenst nevezte ki az ő helyébe pedig Marinkovics P. Gyorgye, a dunamelléki tartomány jogi referense került.

— **Részletes rádióműsor a Képes Vasárnapban.** A Képes Vasárnap ezen a héten kellemes ujitással lepte meg olvasóit és előfizetőit. A beogradi rádiótársasággal lefolytatott tárgyalásai alapján megkapta az engedélyt, hogy ugy a beogradi, mint valamennyi külföldi rádióállomás müsorát részletesen, mintegy 16—18 oldal terjedelemben közölhesse. Az első rádióműsorral kibővitett szám szombaton jelent meg és azt minden rádióelőfizető szives figyelmébe ajánljuk. A lap ára továbbra is öt dinár marad. Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal: Szubotica, Senoe ulica 12.

— **Dobozok és I-a fehér, szürke és barna papirlemezek állandó nagy raktára Barth Domonkosnál fabrika kutija, Mali Liman, Novisad.**

— **Gond nélkül mehet a szinházba,** ha fehérnemüjének mosásához **Radion**-t használ. **Radion**-nal minden fáradság nélkül mos.

— **Ügyvédi vizsga.** Bogoszavljevics Szpaszoje volt bácstopolai járásbiró, a noviszádi feljebbviteli biróság ügyvédvizsgáztató bizottsága előtt, tegnap délután sikeresen letette az ügyvédi vizsgát és Bácstopolán nyitja meg ügyvédi irodáját. Ugyancsak tegnap tette le az ügyvédi vizsgát dr. Orcsics Lázár szuboticai ügyvédjelölt is.

— **Szarvasbőrkeztyü** tartós, mosható, minőségben és nagy választékban kapható Klein Jenőnél, Novisad, Vel. Becskerek és Senta.

— **Közgyülés.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji r. k. Legényegylet március 24-én délután tartja ez évi rendes tisztujitó közgyülését.

— **Bulgáriában felmondás nélkül elbocsájtják a külföldi szakmunkásokat.** Budapestről jelentik: A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi utlevélkiállitó hatósághoz, a Bulgáriába szóló utlevelek kiállitása ügyében. A körrendelet szerint az utóbbi időben mindgyakrabban előfordult, hogy a bolgár munkaadók a Bulgáriába nagyon kedvező igéretekkel kicsábitott magyar szakmunkásokat, miután azok a bolgár munkásokat megfelelően kiképezték, minden további nélkül, a munkabérszerződésben kikötött határidő előtt elbocsájtják az alkalmazásból. Ezek a munkások és családtagjaik igy a legnagyobb nyomorba kerülnek. Az ilyen esetek elkerülése végett a jövőben a Bulgáriába kivándorló vagy munkaalkalmat kereső munkásoknak csak abban az esetben lehet utlevelet adni, ha az illetők a szofiai magyar követség által látamozott munkabérszerződést mutattak fel.

— **Füzőt, melltartót, haskötőt** csak raktáron és mérték után készit Barth L. Zrinji Petar ucca 17.

Volga... Volga...
10 felvonásos világattrakciót
kiséri az orosz énekkar !

— **Elvágta három gyermeke nyakát, azután öngyilkosságot követett el egy lipcsei iparos.** Lipcséből jelentik: Az Albertstrasse egyik házában tegnap reggel véres családi tragédia történt. Egy iparos elvágta három gyermekének torkát. A gyermekek közül az egyik 14, a másik 13, a harmadik 10 éves volt. Az apa borzalmas tette után átvágta a torkát. Mind a négyet holtan találták meg.

Gerlch Béla tüzifa, koksz és szénkereskedése
Pirosi ut (Obor) 105. - Telefon 28-41
Legolcsóbb napárban szállit

SPORT

Ma délután 3 órakor: Jugoszlávia-Rádnicski, barátságos

Rádnicski pálya, biró: Andrée

A Jugoszlávia mai vendégszereplése, az idei szezón kimagasló eseményének igérkezik annyival is inkább, mert kétséges, hogy a városközi és és országos mérközésekkel tulzsufolt, amugyis megkésett szezónban ellátogatnak-e Noviszádra az országoshirü együttesek első csapatai. A mai mérközés a Jugoszlávia számára utolsó tréningalkalom, a rendkivül erős bajnoki mérközések előtt és ez a körülmény is közrejátszott abban, hogy a sokszoros bajnokcsapat teljes elsőcsapatát küldi el Noviszádra.

Beográdi jelentés szerint a Jugoszlávia a mai mérközésre az alábbi csapatot állitja ki: Ser, Ivkovics, Kumanudi, B. Popovics, Dimitrijevics, St. Popovics, V. Gyurics, Dobrijevics, Petrovics, Hrnyicsek, Virics, tartalék: Mladenovics és Cveta Popovics. A csapatban a Jugoszlávia valamennyi válogatott játékosa szerepel és az összeállitás garancia arra, hogy a Jugoszlávia ma délutáni játéka a legjobb lesz, amit a sokszoros bajnokcsapat a jelen körülmények között nyujthat.

Ezzel a „bomba"-csapattal szemben a Rádnicski igy áll fel: Milutinovics, Hacker, Sebők, Grünenberg, Valent I, Valent II, Mandics II, Zsivkovics, Katovics, Mandics I, Petrovics. Tartalék: Bauer, Kuszlics. A csapatban hosszu idők után elsőizben szerepel Valent II és beállitása kétségtelenül előnyére válik a munkásegyüttesnek. A Rádnicski főtörekvése csupán arra irányulhat, hogy lehetőleg minél csekélyebbre mérsékelje a Jugoszlávia győzelmét, ami papirforma szerint kétségtelennek látszik.

A mérközést délután 3 órakor kezdik, előtte 2 órai kezdettel a Vasutasok mérköznek a Rádnicski I. b. csapatával.

„Achilles" hirek.

A technikai szakosztály ülése. Miután az országut nem felel még meg versenyrendezésre, a folyó hó 17-ére tervezett házi-versenyt április hó 21-ére halasztotta el s egyben az egész évi programot megváltoztatta.

Az április 21-iki háziversenyt az I, II, III osztályu és ifjusági futók részére 30 km. távon rendezzük a futaki országuton. Egyben figyelmeztetünk minden versenyzőt, hogy aki tagdij hátralékban van s azt április 15-ig nem rendezi, a versenyeken nem vehet részt.

Elnökségi ülés. A motoros szakosztály vezetésével Giadrosics Jánost bizta meg s egyben felhivja Noviszád motorosait, hogy lépjenek be a szakosztályba, jelentkezni lehet a szakosztályvezetőnél, betegsegélyzőpénztár, vagy a titkárnál, Laza Kosztícsa ucca 22. A választmány ez évre két motoros verseny kiirására kérte fel a szakosztályt, amit a szakosztály el is fogadott s az idei versenyprogramba két versenyszámot be is sorolt. Beiratkozási dij 20 dinár, havi tagdij 15 dinár, alapitók egyszer s mindenkorra 250 dinár. Felkéri az elnökség tagdij hátralékosait, hogy tartozásaikat mielőbb kiegyenliteni sziveskedjenek. Befizetések mindennap este 7—10-ig az egyleti helyiségben, Laza Kosztícsa ucca 22.

Könyvtár. A könyvtár minden szerdán este 7—10-ig nyitva van. A könyvadományokat mindennap este 7—10-ig a könyvtárnok átveszi.

Sugár Katica urleány két kötet könyvet adományozott könyvtárunknak, fogadja ezuton is hálás köszönetünket.

Szertár. A szertáros ezuton hivja fel a versenyzőket, hogy a náluk levő dresseket és nadrágokat mielőbb szolgáltassák be.

Maszázs. Minden kedden, csütörtökön és szombaton este 6—8 óráig az egyleti helyiségben.

Pályabizottság. A pályabizottság április hó első napjaiban kezdi meg működését.

A NAK kombinált A. csapata ma délután barátságos mérközést játszik Temerinben a TTC csapatával. A csapat a következő összeállitásban indul: Hoffmann, Kricskov, Róka, Németh, Sarró, Schubert, Bertók, Haller, Lemler, Paszt, Horváth, Zahoray. A csapat pont déli 1 órakor indul autóbuszon. Találkozás pontosan háromnegyed egy órakor a Maros-féle vendéglőnél. Vezető Simon Hugó.

A NAK kombinált B. csapata ma délután Petrovácon mérközik a Szlovenszki S. C. csapatával. A csapat az alábbi összeállitásban áll ki: Puliszák, Hiegl, Lemler J., Szabó, Aranyossy, Heterle, Neuwirth I, Schelb, Fekete, Alexi, Müller, Schneider I, Schneck, Hajzer. A csapat vonaton utazik, amely pont 1 órakor indul Noviszádról. Találkozás az állomás előtt, legkésőbb háromnegyed egy órakor. Vezető Beck János.

A petrovaradini Gradjanszki közgyülése. A petrovaradini Gradjanszki ma délután 4 órakor tartja idei rendes évi közgyülését, a petrovaradini Tamjan vendéglőben.

A Szentai Atletikai Club évi rendes közgyülését március hó 17-én fél 11 órakor tartja az Amerika szálló nagytermében a következő tárgysorozat mellett: 1. Elnöki megnyitó és a mult évi közgyülés jegyzőkönyvének hitelesitése. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztáros és szertáros jelentése. 4. A felmentvény megadása. 5. Uj tisztikar megválasztása. 6. Inditványok.

SULYOK - FEST - TISZTIT

Minta után pontosan festek. - Selyemruhák festése, vagy tisztitása 24 óra alatt. - Plissirozást vállalok. Feltünő olcsó árak. - Futoska ulica 12.

Rádió-műsor

Vasárnap, március 17.

Zagreb. 11: Szimfónikus hangverseny. 17: Tánczene. 20: Operai közvetités.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 11: Unitárius istentisztelet. 12.15: Pontos időjelzés. Utána: Szimfónikus zenekari hangverseny. 15.30: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Pálinkás Gyula kisérletügyi adjunktus: „A borok különféle hibáiról". 16.10: Kamarazene délután. 17.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.25: Rádió Szabad Egyetem. 18.35: Részleges sport- és ügetőversenyeredmények. 18.40: Wilheim Gusztáv felolvasása: „A világosság szerepe a háztartásban". 19.10: Népszinmű-előadás a Studióból: „Falu rossza". 22.10: Pontos időjelzés és sporteredmények. 22.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

Bécs. 10.20: A „Wiener Sengerknaben" dalegylet hangversenye. 11: A bécsi szimfónikus zenekar hangversenye. 16: Délutáni hangverseny. 19: Adolf Jensen-emlékünnepély. 20.15: Carl Sloboda „DieWette" cimü vigjátékának előadása. Utána: Esti hangverseny.

Berlin. 11.30: Délelőtti hangverseny. 16: Hangverseny, melyen egy négyszáz tagból álló gyermekdalárda müködik közre. 20: Zenekari hangverseny. 21: Vidám-est.

Kattowitz. 12.10: Szimfónikus hangverseny közvetitése Varsóból. 16: Népszerü hangverseny. 18.15: Délutáni szórakoztató zene. 20.30: Esti hangverseny. 22.30: Tánczene.

Leipzig. 8.30: Orgonahangverseny. 12: Népszerü zenekari hangverseny. 17: Délutáni hangverseny. 19: Kinai zene. 20: A házizenekar hangversenye az „Arion"-dalegylet közremüködésével.

2. L. O. London. 5xx. Daventry. 15.30: Bella Baille szoprán, hangversenye, kar- és katonazenekisérettel. 21.05: Mavis Permett szoprán, Roger Clayson tenór és a vegyes karének hangversenye. Utána: Tánczene.

Milanó. 12.30: Rádió-kvartett. 16: Szórakoztató zene. 17.40: Gyermekkarének. 21: Egy opera közvetitése a Scala-szinházból. Szünetben hirek, sporteredmények.

München. 12: Déli hangverseny. 15: A müncheni Madrigal-kórus hangversenye. Müsoron: gyermek- és népdalok. 16: Tarka müsor: operaszemelvények, nápolyi dalok. 20: Népszerü zenekari hangverseny.

Prága. 11.30: Népszerü hangverseny. 12: Déli hangverseny. 16.30: Fuvószenekari hangverseny. 19: Fritz Seemann „Der Frauenjéger" cimü operettjének előadása a studióból.

Stuttgart. 15.30: Szórakoztató zene. 21.30: A Strauss-valcer dinasztiák.

Hétfő, március 18.

Zagreb. 13.15: Gramofónzene. 17.30: Hangverseny közvetités az Európa Palace-moziból.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 14.30: Hirek. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Pontos időjelzés. 17.10: Dr. Török Pál előadása: „Bismarck világpolitikája". 17.40: Székelydélután. 19: Német nyelvoktatás. 19.30: A Filharmónia Társaság hangversenye. 22: Pontos időjelzés és hirek.

Bécs. 11: Délelőtti hangverseny. 16: Délutáni hangverseny. 19.30: Mozart „A varázsfuvola" cimü operájának közvetitése. Utána: Jazz-zene.

Berlin. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.30: Mozart „A varázsfuvola" cimü operájának közvetitése a bécsi operaházból.

Milanó. 11.15: Gramofónzene. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Rádió-kvintett. 17.20: Gyermekkarének. 20.30: Egy operett közvetitése. 23: Jazzband.

München. 12.55: Déli hangverseny. 16.30: Szórakoztató zene. 19.30: Schrammel-trió. 20.40: Johann Schenk „Der Dorfbarbier" cimü komikus operájának előadása.

Prága. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Szórakoztató zene. 22.20: Éttermi zene.

Franciaországban kémnek néztek egy volt montenegrói tábornokot

Párisból jelentik, hogy a főváros mellett Champigniban a csendőrség a vasuti hid közelében letartóztatott egy személyt, aki jegyzőkönyvében jegyezgetett. A letartóztatáskor nem tudtak vele zöldágra vergődni, mert franciául nem tudott. Végül tolmács segitségével megállapitották, hogy Pokuvics Kristóf montenegrói tábornokról van szó, aki jelentette, hogy Olaszországból jött Franciaországba és amikor letartóztatták, éppen háborus emlékiratait irta. A lakásán tartott házkutatás alkalmával megállapitották, hogy vallomása megfelel a valóságnak és ezért szabadlábrahelyezték, csupán jogtalan fegyverviselés cimén inditottak eljárást ellene, mert revolvert találtak nála.

Volga... Volga...

APOLLO március 17-én **APOLLO**

Művésztörténetek

A két Gorki

Maxim Gorki egy napon Angol-Guianába utazott, még pedig egyenesen Georgetownba. Ott nem ismert egyetlen emberi lelket sem és őt sem ismerte fel senki. Amikor elhaladt a szinház épülete előtt, azt látta, hogy aznap este ott elő fogják adni az ő egyik drámáját. Mily nagy lett azonban csodálkozása, mikor a szinlapról azt olvasta, hogy az előadáson maga a darab szerzője is jelen lesz. Gorki tényleg ellátogatott a szinházba. Az előadás után a közönség lelkesült tapsviharba tört ki és tombolva hivta a darab szerzőjét. A függöny felgördült és a rivalda előtt csakugyan megjelent „egy Gorki" és megköszönte a tetszésnyilvánitásokat. Gorki fölkereste a szinház igazgatóját és kérte tőle: részesitse őt abban a megtiszteltetésben, hogy őt a dráma szerzőjének bemutassa, miután előrebocsátotta, hogy ő annak lelkes bámulója. Néhány perc mulva a két Gorki egymással szemben ült. Az ál-Gorki azonnal felismerte a nagy orosz irót. Megragadta a kezét és igy rimánkodott:

— Az Isten szent szerelmére! Ne tegyen szerencsétlenné! Szerződésem kötelez, hogy esténkint bemutassam a szinpadon a különféle darabok szerzőit. Szükség szerint nekem kell megtestesitenem Rostandot, Bataillet és a többi élő drámairót. De ne árulja el ezt. Szegény családapa vagyok és hivatásos... „szerző", hogy három apró gyermekemet eltarthassam. Legyen irgalmas: ne tegyen tönkre!

Gorki megigérte, hogy hallgatni fog. Georgetown derék lakói pedig még ma is abban a meggyőződésben élnek, hogy ők Gorkit ünnepelték, a nagy orosz iró pedig ezt a jóizü epizódot hangos kacagás közben szokta elmondani barátainak.

Megsétett művészi büszkeség

Honoré de Balzac, a hirneves francia regényiró szerette önmagáról azt a hirt terjeszteni, hogy ő a Balzac d' Entraqes-családból származik, ilymódon Franciaország királyaival áll rokonságban. Mikor azután ez a kérdés élénk vitatkozást okozott és barátai arról győzték meg, hogy állitása nem helytálló ,a költő a vitának kedvetlenül vetett véget:

— Ám legyen! Akkor tehát nem vagyok rokonságban Franciaország királyaival! Ezt a körülményt azonban inkább — nekik van okuk sajnálni.

A félreértett taps

Amikor Puskin hirneve már bejárta egész Oroszországot, szerette az embereket azzal meglepni, hogy fünek-fának ex abrupto bemutatkozott. Egy estén a szinház földszintjén két atléta termetű dán uriember ült mellette, akik egészen el voltak ragadtatva egy szinésznőtől, akivel szemben Puskin különös ellenszenvvel viseltetett. A termet előkelő közönség töltöte meg. estélyi ruhás hölgyek és urak, akik nem kevésbé lelkesedtek a szinésznőért. Az egyetlen Puskin ült közönyösen, unott arccal a helyén.

— Ki lehet ez a hülye?! — jegyezte meg az egyik dán, miközben a mi oroszunkat lekicsinyelő pillantással méregette.

— Uraim! — szólalt meg erre a költő. — Én Puskin vagyok és ha önt most fel nem pofozom, akkor ezt csakis azért nem teszem, nehogy ez az ostoba liba odafönt a szinpadon a pofonokat tapsnak vegye!

A korrekturák

Grazia Deledda, a hirneves olasz irónő első irodalmi sikereit barátainak egyizben a következőképen mondotta el:

— Tizenhárom éves voltam. Már irtan. egy kötetre való novellát. A kötet kiadója megküldte nekem a kefelevonatokat, amelyeket én gondosan iróasztalomban őriztem meg. Azt hittem, hogy azok a hosszukás papirlapok valamiféle ajándékot jelentenek és nem tudtam magamnak megmagyarázni: miért vannak azok ilyen sajátságos módon nyomtatva. Santa innocenza! Addig még sohasem láttam kefelevonatokat. Ezalatt kiadóm további kefelevonatokat küldött, melyek kérdőjelekkel voltak ellátva és engem lassankint nyugtalanitani kezdtek. Erre nyugtáztam a korrekturák vételét, mire a kiadóm kissé gunyosan azt felelte, hogy még Carduccinak sincsen szüksége annyi időre kefelevonatai korrigálásához. Felszólitott, hogy végre kijavitva küldjem azokat a nyomdának vissza, ha azt akarom, hogy a könyv kiadása idejekorán elkészüljön. Elkezdtem korrigálni, törölni és hozzátoldani. de ezt magában a szedésben, anélkül, hogy a lapok margójára bármily széljegyzetet irtam volna. És a novellák megjelentek, valamennyi sajtóhibával és ezek a sajtóhibák, az eredeti hibákkal együtt megszerezték nekem a minden európai irónők gramatikailag leghelytelenebbül iró irónőjének eltörölhetetlen „hirét" és „dicsőségét".

Szórakozottság

Percy Bysshe Shelley igen szórakozott volt. Néha egész napokat töltött dolgozószobájában, a kándallóhoz támaszkodott és még az étkezésről is megfeledkezett. Gyakran azt hitte, hogy már ebédelt, pedig az nap még nem evett egyetlen falatot sem. Mikor egyizben hosszabb ideig Pisában tartózkodott, gyakran elsétált a Gombo mellett elterülő fenyvesbe. Egyszer eltévedt sétálás közben és családja nagyon nyugtalankodott már miatta. Egy parasztember segitségével, aki őt az erdőben megfigyelte, hozzátartozói egy fa alatt találták, amint szemét mereven egy tóra szegezte. Rákiáltottak — a póéta nem felelt. Végre jól szemügyre vette a barátját, aki a nevén szólitotta és igy szólt:

— De kérem, jöjjön csak nyugodtan be!

Azt hitte, hogy — a dolgozószobájában van!

Dumas a szinházban

Az idősebb Dumas egyizben jelen volt „Stuart Mária" egyik előadásán, amelyben Adelaida Ristori játszotta a cimszerepet. Az iró hirtelen hangosan igy kiáltott fel:

— Bravo... bravissimo! De hiszen ez Mars asszony, Lecouvreur, Clairon, Duchesnois, de Lekain, Talma, Kean egy személyben! Milyen nagyszerü produkció!

Egy mellette ülő ur szerényen megjegyezte:

— De Dumas ur, ön megfeledkezik Rachelről...

— Mit, Rachel! — válaszolt Dumas visszautasitóan — avégből, hogy valaki Ristori zsenijét érdeme szerint megitélhesse és méltathassa, alaposan beszélnie kellene olaszul... Jól beszél ön olaszul?

— Igenis, uram! Épp oly jól, mint ön franciául...

— Akkor, édesem — tette hozzá Dumas a világ legnagyobb lelki nyugalmával — akkor ön egyszerüen nem tud olaszul...

Nagymosás dacára szinházba jár Bölcs Kató ifiasszony. Nála megszünt a nagymosás minden kinja, a fárasztó rumplizás, dörzsölés és rengeteg időpocsékolás! Helyette RADION egymaga mos leggyorsabban!

RADION pere sam!

Kiméli a ruhát!

Pókháló

Regény

Irta Csathó Kálmán

(12)

Mélységes keserüséggel beszélt és a hangjában könnyek reszkedtek. Benjámin megsajnálta.

— Hát mit követett el, hogy ennyire haragszik rá?

Marischell kisasszony pár lépést tett föl és alá a szoba hosszában. Aztán szembefordult Benjáminnal és komoran szólalt meg:

— Tanár ur! Bizhatom önben?

— Azt hiszem...

— Nem fog elárulni?

— Semmi esetre sem!

— És... és nem fog kinevetni?...

— Hová gondol? Nem nevetek ki soha senkit. Magát meg éppen nem... Mondja el szépen az egészet. Elejétől. Hogy kezdődött?

— Ugy kezdődött, hogy láttam játszani... Engem a szinpad, ezt megvallhatom, mindig érdekelt. Már gyermekkoromban is... Szépen szavaltam... táncolni is tudtam nagyon jól, már mint kis leány, és a zárdában mükedvelő előadásokon sokat játszottam és mindig nagy sikerrel... Már akkor szerettem volna szinésznő lenni, de elképzelheti, hogy a szüleim, akik nagyon előkelő emberek voltak, nemcsak hogy hallani sem akartak róla, hanem még csak meg se mertem soha mondani nekik, hogy mi jár a fejemben...

Benjámin közbeszólt:

— Mi volt az édesatyja?

Marischell kisasszonyt meglepte a váratlan kérdés és egy pillanatig habozott, mielőtt megadta a választ.

— Gyáros! — mondta aztán elpirulva. — Vasgyáros... Erdélyben...

— Ugy! — bólintott Benjámin, — Erdélyben!...

— Igen, — Ismételte Marischell kisasszony most már teljes biztonsággal, — vasgyáros volt... De tönkre ment... és ugy lett belőlemt anitónő. Később megszereztem a tanári képesitést... A szinház iránt való érdeklődésem azonban nem szünt meg soha egy percre sem. Sokat jártam, különösen tragédiákba és komoly, társadalmi szinművekbe. Fonyódyt legelőször a „Nők barátjában" láttam. Simroset játszotta, a férjet.

— És mindjárt beleszeretett? Első látásra?

Marischell kisasszony megbotránkozva rázta a fejét:

— Nem! Dehogy! Hová gondol? Egyáltalán nem szerettem bele! Sem akkor, sem később...

— Pardon! — szólt Benjámin. — Én ugy értettem!...

Marischell kisasszony elvörösödött és ingerült hangon mondta:

— Nem tudom, honnan veszi tanár ur ezt a föltevést... Ha tudtam volna, hogy igy érti, inkább egy szót se szóltam volna...

Benjámin bünbánó képet vágott:

— Bocsásson meg, kérem... De a tárgy, amiből kiindultunk... Én azt hittem, valami ilyesmiről van szó... Most már igazán kérem, beszéljen nyiltan. Először Simroset látta tőle... És aztán?...

Marischell kisasszony kissé vontatottan adta meg a választ.

— Nagyon tetszett nekem a játéka és irtam neki.

— Mit irt?

— Egy levelet... hogy milyen kitünőnek találtam a felfogását, meg hogy... Szóval gratuláltam neki.

— Erre ő?...

— Erre ő nem válaszolt. Legközelebb azonban, mikor először játszotta Othellot, megint irtam neki és a levelet egypár rózsával együtt beküldtem a jegyszedővel az öltözőjébe az előadás előtt. Akkor irt egy névjegyet, ceruzával. Megköszönte a virágot és azt irta, hogy nekem fog játszani, mert boldog, hogy van a profán tömegben valaki, aki föl bir emelkedni az igazi megértés magaslatára.

— Pfuj! — tört ki Benjáminból az őszinte utálat, Marischel kisasszony azonban sokkal jobban el volt foglalva a saját történetével, sem hogy ez a rövid közbeszólás kizökkenthette volna belőle és zavartalanul folytatta:

— Játék közben, ahányszor csak tehette, arra is nézett csakugyan mindig, ahol én ültem, s mikor a tapsokra kijött a függöny elé, akkor is nekem hajolt meg. Ugy hogy mindenki észrevette és az emberek kezdtek felém nézegetni.

— Pardon, — vetette közbe Benjámin, — hát ő már akkor ismerte nagysádat?...

— Megirtam neki, hogy hol ülök...

— Ja ugy? — Benjámin hátradölt a székén és most már csak félfüllel hallgatta a történetet, amit a kisasszony nagy részletességgel adott elő, s amelyben szó volt mindenről: könyvkölcsönzésről, telefonálásról, szabadjegyről, látogatásról a müvész öltözőjében, csak orról nem volt, hogy voltaképpen mit akart hát a kisasszony Fonyódytól, ha nem volt bele szerelmes. Lassankint azonban kisült ez is.

— Már nem tudom pontosan, hogy hogyan, — folytatta Marischell kisasszony, — de egyszer szóba került, hogy miért nem lettem szinésznő... Fonyódy éppen Antoniust tanulta akkor és én... én... betanultam Cleopatrát...

— Ugyan? — érdeklődött Benjámin. — Ne mondja!

Marischell kisasszony fölényes mosolylyal bólintott:

— De igen... És egy délután, mikor ott teázott nálam, eljátszottam neki...

— És?...

— Tudja!... Hát oda volt. Meg volt őrülve az elragadtatástól. Azt mondta, hogy Isten ellen való vétek, ha nem leszek szinésznő és hogy ő fog tanitani...

— Nagyszerü! — szolt Benjámin kevés meggyőződéssel, aminek az volt az oka, hogy Cleopátrát nem igen birta elképzelni bársonyszallaggal a nyakán.

— Igen! — folytatta Marischell kisasszonx. — Attól kezdve rendszeresen tanultunk. Egy hétig.

— Csak egy hétig?

Marischell kisasszony sóhajtott és lesütötte a szemét.

— Igen! — mondta lemondással. — Aztán abba kellett hagynom... Lehetetlen volt folytatni.

— Miért?

A kisasszony vonakodva és mélyen elpirulva felelt:

— Mert... Mert Fonyódy belém szeretett!...

— A! — Benjáminnak tátva maradt a szája. Csepp hijja volt, hogy azt nem mondta: „lehetetlen", amit Marischell kisasszony aligha bocsájtott volna meg valaha. — És erre, — kérdezte, mikor végre megjött a szava, — erre szakitott vele?

— Igen. Azaz... A dolog ugy történt, hogy Fonyódy udvarolni kezdett nekem, amit persze eleinte csak tréfának vettem...

Most megint végnélküli való részletek következtek, izetlen bókokról, amiket az, aki mondta őket, valószinüleg elfelejtett már régen, mig az, akinek szóltak, őrizte őket még most is, mint drága ritkaságokat. Benjáminban a szánalom és az utálat küzdött egymással, amig a történetet hallgatta. Marischell kisasszony pedig kivörösödött orral és könnyes szemmel panaszolta:

— És most... már négy hete... ha felhivom telefónon, letagadtatja magát. A leveleimre nem válaszol... És a multkor köszönés nélkül ment el az utcán mellettem... Pedig meg akartam szóllitani, hogy visszakérjem tőle a leveleimet. Hát nem borzasztó ez? Mondja! Mit csináljak?

Benjámin hümmögött.

— De hiszen, ha igy áll a dolog, talán nincs azokban a levelekben semmi olyas, hogy nyugtalankodni kellene miattuk?

— Nem... nincs... — felelte a kisasszony habozva. — Ámbár... tudja... egy darabig iparkodtam benne fenntartani azt a hitet, hogy nem közömbös előttem...

— Hja, ugy?... — Benjámin a fejét csóválta. — Persze, persze! Bolonditotta, hogy abba ne hagyja a tanitást.

Marischell kisasszony kapott a szón.

— Igen, igen! — kiálltott fel örömmel. — Ez a helyes kifejezés!... Bolonditottam... Csak tudja, attól félek, hogy ha a levelek a kezébe kerülnek valakinek, félre fogja őket érteni...

Benjámin szivét hirtelen rémület szállta meg arra a gondolatra, hogy Marischell kisasszony esetleg őt szemelte ki közbenjárónak, aki a leveleket visszakérje a szinésztől.

— A, ugyan! Hogy gondol ilyet, kérem. Fonyódy nem lehet olyan aljas, hogy azokat a leveleket kiadja a kezéből másnak, mint magának. Menjen el hozzá és kérje el tőle.

— Én menjek hozzá?

— Igen. Másnak, ha van benne tisztesség, nem fogja odaadni ugy sem...

Érezte, milyen rosszhiszemü, amit mond és érezte azt is, hogy a kisasszony aligha nyugszik meg egy könnyen ebben a tanácsban. Valóságos megváltás volt számára, hogy hirtelen kopogtatás hangzott a folyosó ajtaján.

— Szabad! — kiáltotta arra fordulva.

Ulrich Irén lépett a tanári szobába egy csomó füzettel a hóna alatt.

— A magyar dolgozatok, — szólt Marischell kisasszonyhoz fordulva. — Összeszedtem őket, ahogy parancsolni tetszett.

— Köszönöm szépen. Ide tegye kérem... Ugy! Köszönöm!

Irén megbiccentette a fejét és kifelé indult. Benjámin azonban utját állta.

— Mi ujság? — kérdezte kezét nyujtva. — Hogy vannak otthon?

— Köszönöm, — szólt a leány, — megvagyunk. Régen nem volt nálunk...

— Mi d g készülök, de annyi a dolgom... Kérem Károly bácsinak tiszteletem jelenteni... A mama kezét csókoltatom.

Ennyi volt az egész. Ez a pár közömbös és udvarias szó.

Marischell kisasszonynak azonban jó szeme volt az ilyesmihez és meglepetve látta azt a tekintetet, amellyel Benjámin a távozó leány után nézett.

— Tanár ur ismerős Ulrichékkal? — kérdezte, mikor ketten maradtak.

— Igen. Sőt rokonságban is vagyunk!...

— Távoli rokonságban! — mondta Marischell kisasszony jól megnyomva a szót. Benjámin felkapta a fejét.

— Mire mondta ezt? — kérdezte.

— Arra, hogy ugy látom, csalódtam, mikor azt mondtam az imént, hogy közömbös a nők iránt. Ez a leány tetszik magának. Nem fél, hogy meg fogja enni?...

Benjámin nevetett:

— Ugyan kérem! — mondta. — Kis gyerekkora óta ismerem, ugyszólván a szemem előtt nőtt fel... Nem veszedelmes...

— A pók is azt hiszi... — évődött a kisasszony olyan hangon, mintha nem is ő lenne az, aki az imént a Fonyódyról szóló bus történetet elpanaszolta.

— Ez nem pók! — rázta Benjámin a fejét. — Ez valami egész más... — És bár hangosan nem mondta ki, de magában ezt gondolta: — Fecske, vagy talán pillangó!..

V.

Benjámin Sándor csendesen kavargatta a feketekávéját a hosszu étterem szögletében és szórakozott arccal meredt arra a közismert, sárgaruhás hölgyre, aki a savanyuvizes plakátról olyan titokzatosan mosolygott le a vacsorázó sokadalomra, mintha azt a hitet akarná kelteni, hogy az, amit hirdet, nem is viz, hanem a legfinomabb pezsgő.

A tanár ur végzett a kávéval, aztán a kis kanállal megkocogtatta a spricceres poharát. Reménytelen jeladás volt, mert a szerény hang beléveszett az általános zsivajba és csörömpölésbe, mint városégésbe a pipáfüst.

— Holnap elmegyek Ulrichékhoz! — mondta Benjámin magában. — Holnap elmegyek hozzájuk.

(Folyt. köv.)

TŐZSDE

1929 március 16

A dinár árfolyamai

Budapest —.— —.— Bécs 12.475-12.515 Prága 58.85—59 25, Berlin 7.33—7.35 — London 276·—, Trieszt 33.62

Zürich

Páris 20.31 London 2523.—, Newyork 519.95, Brüsszel 72.19, Milanó 27.22 Madrid —.— Amszterdam 208.25, Berlin 123.35 Bécs 73.05, Stockholm —.—, Oszlo —·— Kopenhága —.—, Budapest 10.645, Szófia 3.752 Prága 15.397 Varsó 58.30 Beograd 9.1275 Athén —.—, Sztambul —.— Bukarest 3.09 Helsingfors —.—

Budapesti határidős terményzárlatok

Irányzat: tartott Forgalom: közepes Magyar buza márciusra —·—·—.—, májusra 26.65—26·67. októberre 26.77—26.78. Magyar rozs márciusra —·—·—·—, májusra 24.68—24.70 októberre 24.66—24.68, Tengeri májusra 29.06—29.07, juliusra 28.78—28 80

Carbokrimp

amelyet a földmüvelésügyi minisztérium a kártevők és gyümölcsbetegségek ellen 5. sz. „Carbokrimp" oldat formájában ajánl (földmüvelésügyi minisztérium 1926. III. 17299. sz. végzés) használati utasitással együtt a következő helyen kapható: „Središnji savez hrvatskih seljačkih zadruga (kao zadruga) Zagreb, ulica Baruna Jelačića 2. polukat.

Kérjen prospektust, amelyet dijtalanul küldünk!

Jóminőségü szerémi **FEHÉRBOR** literenként 7 dinárért kapható Streljačka (Lövész) u. 36 alatt

Kg.-ként 26·— dinártól feljebb, minőség szerint **KOMLÓZSINEG** Ia. Sisal manilla (kévekötöző) Zsák Ponyva Először eredeti gyári árban, afrik, halászati-cikkek, takarók legolcsóbban **Avram Schiff-nél** Novisad Zsák- és ponyvakölcsönző TELEFON 24-03. Telegr.: JUTEŠIF Fiók BEOGRAD-SAVA Kérjen árajánlatot!

LAKÁS mely áll 2 uccai szoba és 1 udvari szobából, mellékhelyiségekből, április 1-re kiadó. Cim Magyar ucca 39.

KIADÓ emeleti, uccai **4-5 szoba** mellékhelyiségekkel május 1-re. Ugyanott a földszinten azonnal kiadó egy **ügyvédi iroda** Bővebbet a háztulajdonosnál Ivkovics Nikola, Novisad, Duna u. 10.

MAKULATURA kapható a „Délbácska" kiadóhivatalában, Novisad, Kr. Petra ul. 30. I. emelet.

HIRDETMÉNY

Tulajdonos eladja közvetlen **Pécs mellett**, a várostól 25 km fekvő **825 holdas, mindent megtermő, teljesen sik birtokát.** A major kis vasuttal az állomással össze van kötve, **hét szobás modern vizvezetékes kastéllyal, három holdas parkkal és és gyümölcsössel** kerül eladásra. Az ára október 1-én átvéve 550.000 pengő, felével átvehető. Cim a kiadóban.

Slaveks - Furnirok

legjutányosabban beszerezhetők

SLAVEKS D. D. za šumsku industriju ZAGREB-BROD n/s

LUDWIG HUBERT I SIN NOVISAD, Cara Dušana ul. 33. Poštanski pretinac 25

Szerkesztésért és kiadásért felel: TOMÁN SÁNDOR.

Már egy kis darabka pompás habot ád

Albus Harang-mosószappannal a fehérnemü gyorsan és fáradság nélkül mosható. Az erős ható erejü szappanlé a fehérnemü minden ráncába behatol és minden tisztátlanságot kiold. Az Albus Harang mosószappan, mely mentes mindenféle maró alkatrészektől, megóvja a legérzékenyebb selymet és a legfinomabb gyapjut is. Az Albus Harang-mosószappan nem támadja meg a kezeket. Az Albus Harang-mosószappan kiadós és olcsó, minősége mindig egyformán jó.

Az Albus Harang-mosószappan minden szakmába vágó üzletben kapható!

Albus Harang-mosószappan

Gyártja: ALBUS SZAPPANGYÁR R. T. NOVISAD

Egy üzlethelyiség a város központjában legforgalmasabb helyen átadó. A helyiség két részre osztható, külön bejárattal. Bővebbet Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska 7

Egy jólmenő bevezetett **delikatesse és büffé** italmérési engedéllyel a város szivében olcsón eladó. Érdeklődni Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska 7

Munkásleány felvétetik FÖLDVÁRY gallérvasaló intézetében, Kr. Petra u. 6.

Min. enged. **Soffőriskola J. PEŠENJANSKI** Novisad, Madjarska ul. 53. Javitómühely és accumulatortöltés

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár

Házasság

Férjhezmenne 32 éves rom. kat. állami tisztviselőnő némi hozománnyal, állami tisztviselőhöz, vagy inteligens kereskedőhöz 40 éves korig. Nősülne fiatal magyar iparos, kinek jólmenő üzlete van. Hozomány megkivántatik. Bővebbet Traub Ferenc, Sombor, postafiók 45. 793

Eladó

Elköltözés miatt BUTOROK eladók jutányos áron. Cim Trg. Sv. Jovana 8. Megtekinthető mindennap 2—4-ig. 829

HÁZ OLCSÓN ELADÓ Zsdralova (Daru) u. 23. 543

Uj ház vendéglővel és engedéllyel eladó, Temerinski put 6. Prekokanala, Svetozar Bekvalac. 800-2

HÁZ emeletes a legszebb helyen eladó, komoly vevők jelentkezhetnek Grčko Skolska u. 11 szám alatt a tulajdonosnál. 882

UJ HÁZ eladó, Kamenicska novo naselje 9. b. 818

HÁZHELY a legjobb helyen eladó. Cim a kiadóban. 816

Használt, de jókarban levő szekrények, ágyak, konyhakredenc, asztal, lámpák, székek és más butordarabok olcsón eladók. Laze Kostića u. 19. 828

Háztelek eladó, Darányi telep 123. Stimler Viktor (Bozicsal szemben) 792-2

Jókarban levő használt kerékpár olcsón eladó. Ustavska u. 35. 826

Orbán villában butorozott szobák kiadók. Ugyanott drot kerités eladó. 577

Gödöllői fajbaromfitelepről importált 2 drb 9 hónapos **Rhode Islandi** kakas eladó Pogács Imre állatorvosnál, Temerin. 799

ELADÓ uj ház, mely áll 2 szoba, 2 konyha és speizből, Batorijeva u. 58. 694

HÁZ olcsón eladó Kamenici ucca 74 alatt. 682

ELADÓ 1000 darab uj gazdasági KOSÁR, valamint 500 drb 5 és 10 kg. pakkoló kosár. Érdeklődők forduljanak Horváth István kosárkötőhöz, Čurug, Baćka. 764-1

ELADÓ jutányos áron egy komplett, balkaros cipész varrógép „Kaiser" gyártmány. Érdeklődők forduljanak Gartner Lukácshoz, Csurog, Bácska. 773-1

SZŐNYEG 300x360 és 150x370 nagyságban, hazai PERZSIAI KIDOLGOZÁS (kézimunka), uj még használatlan, igen olcsón eladó. Érdeklődni Noviszád, Hotel Szloboda, 14. számu szoba. 802-1

HÁZ eladó Darányi telep II. csoport 16. Bővebbet Šljukina ucca 18. alatt. 806-2

Kiadó

Mühely és egy szoba és 2 szoba konyha kiadó Uspenska 3. 814

Különbejáratu butorozott szoba szerényebb házaspárnak kiadó. Petra Zrinjskog 37. 832

Lakás üzlethelyiséggel Strand uton 2 szobás kiadó április 1-re, Masarikova 15. 835

Irodának, vagy kisebb üzletnek alkalmas helyiség azonnal kiadó. Željeznička 79. 796-1

3 szoba, előszoba, fürdőszoba vizvezetékkel a város központjában április 15-re kiadó. Ugyanitt kerestetik házmesterpár, lehetőleg gyermektelen, ki a kertgazdasághoz ért és esetleg háztartást is vezetne. Cim Schmolka hirdetőirodában. 797-1

2 szoba előszoba konyha speiz, Darányi telep I. ucca 28. szám, Ilić szanatórium mellett, május 1-re kiadó. 817

Tisztviselőtelepen egy ház kiadó, mely áll 2 szoba és mellékhelyiségekből. Bővebbej Njemaćka (Bem) ucca 41. 827

Kereslet

Fordsont azonnali megvételre keresek. Levélbeli ajánlatokat kér Skenderovics Tibor, Temerin. 843

Fiatal VASKERESKEDŐSEGÉDEU raktárnoknak keres Reich Jakab Fiai, mérleg- és mezőgazdasági gépgyár, Novisad, Temerinska 4. 830

IRÓASZTAL és könyvállvány, használt, jókarban levő megvételre keres tetik. Cimeket a kiadóba.

DINÁR 3—4000 havi kereslet ügyes, szorgalmas képviselőknek és képviselőnőknek. Személyesen jelentkezni d. e. 10—12, d. u. 5—7-ig, Sokolska 21. Novisad, vezérképviseletnél, Đ. Birdić. 838-3

Keresek egy szorgalmas, ügyes izraelita fiatalembert a cipész szakmából. Bővebbet Traub Ferenc, Sombor, postfach 45 794

Állást keres

Intelligens leány HÁZVEZETŐNŐI állást keres esetleg gyermekhez is elmenne. Megkeresés „Kitünő bizonyitvány" jeligére Kardos hirdetővállalathoz, Novisad, intézendő. 831

Szivógázmotor és gőzgép GÉPÉSZ GÉPLAKATOS, aki javitásokat is elvégez, üzembe állást keres. Cim a kiadóban. 821

SZEGÉNY, becsületes zsidó leány irattári, pénztárnoki, vagy más irodai állást keres. Cim a kiadóban. 745

URIASSZONY háztartásbeli alkalmazottnak elmenne, vidékre is. Novisad. Polgár Margit, Carinska 13. 844

KIKÉPZETT fogtehnikus azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 746

Vegyes

SELYEMHARISNYÁN szemfelszedést olcsón vállalok, Futaki ut 54. II. udvar, Kolyadicsné. 808

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, akik felejthetetlen édes apánk **JUHÁSZ LAJOS** temetésén résztvettek. s részvétükkel és koszoruikkal fájdalmunkat enyhitették, hálás köszönetet mondunk. Külön köszönetet mondunk a noviszádi »Pa« temetkezési cégnek.

Temerin. **Juhász család**

MEGHIVÓ

A **NOVISZÁDI HITELSZÖVETKEZET,** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, 1929. évi március hó 24 én d. e. 11 órakor a szövetkezet helyiségeiben, Dudarska ucca 18 szám alatt tartja

évi rendes közgyülését,

melyre az alapszabályok 37. §-a értelmében tagjait meghivja.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1928. évi üzleteredményről és mérlegről, határozás ennek elfogadásáról és ezek alapján ezen testületek felmentése tárgyában.
2. A tiszta jövedelem felosztása.
3. Négy igazgatósági tag megválasztása.
4. Egy felügyelő bizottsági tag megválasztása.
5. Határozathozatal az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékéből való kilépés felől.
6. Az alapszabályok 2, 3, 8, 10, 13, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 51, 53, 54, 56, 57, 60 és 62 §-ainak módositása.
7. Határozathozatal a »Savez Srpskih Zemljoradničkih Zadruga, kao Zadruga u Zagrebu«, Novisad, kötelékébe való belépés felől és szükséges intézkedések.
8. Esetleges inditványok.

A közgyülésen csak azon inditványok felett lehet határozni, amelyek az igazgatóságnak két héttel a közgyülés előtt irásban voltak beadva. Az évi mérleg a közgyülést megelőző nyolc napon át a szövetkezet üzlethelyiségében közszemlére ki van téve.

Ha a közgyülésen határozatképességhez szükséges számu tag nem jelenne meg, 1929 évi március 31-én d. e. 11 órakor ugyanazon helyen uj közgyülés lesz megtartva, amely a fenti napirend felett az alapszabályok 39. illetve 44. § ai értelmében fog dönteni.

IGAZGATÓSÁG

Gyógyszertár átvétel

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy Novisadon **Jevrejska u. 6. sz. alatti**

JUGOVICS-féle GYÓGYSZERTÁRAT átvettük

és minden igyekezettel azon leszünk, hogy a n. é. közönség legkényesebb igényeit is a vezetésünk alatt álló gyógyszertárban kielégitsük.

Állandó raktár: bel- és külföldi specialitásokban, betegápolási cikkekben, sebészeti cikkekben, gumiárukban, pessáriumokban stb. stb. Az összes toilette cikkek. Mezőgazdasági célokra különféle ragályos állati és növényi belegségek leküzdésére szolgáló cikkek. Kérjük a n. é. közönség szives támogatását, tisztelettel

Mra. Schütz Ilona **Mr. Schütz János**
okleveles gyógyszerészek

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép- és mehanikai mühely

Kralja Aleksandra ulica 9

Állandóan raktáron, gyári lerakat. Villamosmotorok, Dynamók, "Phylay" motor schulz schalterok, ventilátorok minden kivitelben, villamos kovácsfujtatók, legujabb és legmodernebb moziberendezési cikkek. Takarék-transformátor minden váltóáramra kapcsolható, hihetetlen olcsó üzemköltség, egyszerü kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen ajánlatot! Mindennemü javitások és tekercselések végeztetnek. Sürgönycim: Tehnika Novisad

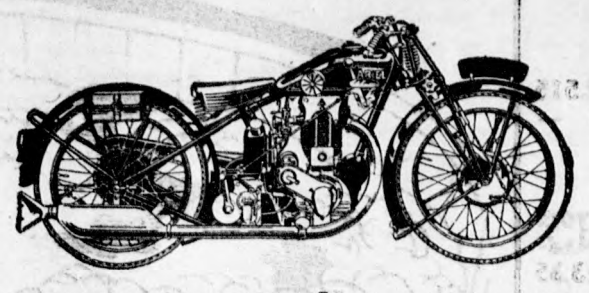

ITT A TAVASZ!

Legszebb és legegészségesebb sport egy jó motorkerékpár

Mielőtt beszerzi saját érdekében okvetlenül tekintse meg a világhirü

„ARIEL" gyártmányu MOTORKERÉKPÁRT

amely az angol tehnikának a legujabb és legtökéletesebb müve

Képviselet: „AUTOCAR" cégnél, Novisad, Trifkovićev trg 5. Tel. 21-32

Értesitem

a nagyérdemü közönséget, hogy mától kezdve mindhárom mészárszékemben, ugy mint **Temerini u. 23., Jevrejska 12. és Futoska 47.** szám alatti üzletemben a **hus árakat leszállitottam**

Sertéshus	**18·—**	**Dinár**
Borjuhus	**18·—**	„
Bárányhus	**18·—**	„
Marhahus	**14·—**	„
Birkahus	**10·—**	„
Zsirszalonna	**20·—**	„ kg.-ként

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Popovics Vuja
mészáros

Kertészek figyelmébe!

Konyhakertészeti célokra alkalmas 2 kat. hold **föld bérbeadó.** Felvilágositástad **„Kulpin" konzervgyár, Novisad**

EGYHÁZI KEGYSZEREK RAKTÁRA

VRANICS és TAUSCH

templomi aranvozó, Novisad, Dunavska 15

Miseruhák minden szinben, Kazulák, Pluviálék, Stólák, Ciboriumköpeny, Velumok, Burza. Lobogók stb-stb. Különféle **szobrok** mindenféle nagyságban. Nagy választék Madonna képekben oválalaku keretben, arany és selyemhimzett mennyezetek. Zászlók daloskör, lövész és tüzoltó egyleteknek. Kelyhek. Ciborium. Szentségtartók. Turribulum, oltárgyertyatartók tiszta ezüst és chinaezüst, ugymint bronz, polirozott és vernirozott. Keresztuti képek minden kivitelben ékesen policromirozva. Jó illatu turribulum-szén. Oltári, templomi és lobogó szentképek müvészi festését és aranyozását, ugyszintén régi használt kelyhek ujra aranyozását és ezüstözését vállaljuk. Megbizható olcsó árak!

NAGYFEJEŐ kézimunka :: üzlete ::

NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 9.

Elönyomda. Kézi- és géphimző-terem. Gombáthuzás. — Nagy választék a legujabb függöny, Storr, miljö, futó, ágyteritő és ágygarniturák, tehérnemü és a legdivatosabb ruhaminták elönyomtatása és himzése, kézi és gépazsur, tüllhimzés, endlizés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyirása (stuccolás). Sportzászlók készitése. Teljes kelengyék készitése hozott anyagból is. Nagy választék kem. tisztitó csipkékben és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! **Pontos kiszolgálás!**

Préselt széna,

rózsa és fehér burgonya, vörös és fokhagyma, mütrágya stb.

vagon és kisebb tételekben kaphatók

Gausz János, Novisad

Futoski put 66. Telefon 25-34

A halott emlékének tisztelete a legszebb emberi erény!

Temetések rendezését,

exhumálást, szállitást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett vállalom.

„GOLGOTA"

Id. LENKEY IMRE és FIA

Novi Sad, Uspenska ulica 12. sz.

Raktáron tartok kész butorokat, elvállalok butor, épület és üzletberendezési munkákat.

Saját termésü

szerémi bor

literenként 8 dinár

Parrag Istvánnénál

Bana Jelasics u. 11

BUTOROZOTT SZOBA

elegánsan berendezve, külön bejárattal, ebédló és fürdőszoba használattal 2 személy, vagy házaspár részére, esetleg teljes ellátással az ártézifürdő mellett, Marinkovics villában kiadó

Zongorák világ márkás **gramofónok**

divatos tánc és müvészi **gramofónlemezek** nagy választékban

legelőnyösebb fizetési feltételekkel is kaphatók

TRUPPEL hangszer- és zongoratermében **NOVISAD** Dunavska 17 Željeznička 31

Lemezek árai: His Master's Voice, Columbia, Brunswick Din. 50.— Polidor, Parlophon, Odeon D. 40.— Edison Bell Penkala D. 30.—

Telefon Dunavska ul. 26-69., Željeznička ul. 26-70

Nyomatott: „Uránia", nyomdai müintézet és kiadóvállalat (Komlós Márton) Novisad, Ustavska 14.